

جهان صنعت

«جهان صنعت» نوسانات ارزی در پساجنگ را بررسی می کند

ارز در قفس ژئوپلیتیک

«جهان صنعت» از پدیده تبعیض اینترنتی در میان کاربران گزارش می دهد

مرز نابرابری

جواد امام در گفت و گو با «جهان صنعت»: ضرورت انحلال شورای عالی فضای مجازی

ادامه تقدروز

رسانه‌ها در سرازیری بدون برگشت

این نبرد تازه برپا شده پس از نبرد گرم و تخریب گسترده در ایران برای کسانی که در هر پست و مقامی در وضعیت جنگی هستند و آمادگی کافی دارند چندان سخت نمی آید اما بر خانواده‌های تهیدست‌تر ایرانی موثر است. اثربخشی تبلیغات منفی درباره معیشت ایرانیان به‌ویژه از سوی رسانه‌های فارسی‌زبان جمهوری اسلامی گونه‌ای است که رسانه‌های حکومتی نگران شده و ضمن تحلیل اتفاق در جریان از رسانه‌ها

دیدگاه

نادر کریمی جونی - پایان جنگ ایران و ایالات‌متحده

حتمی است. تمدید آتش‌بس آن‌هم بدون تاریخ انقضا، از سوی دونالد ترامپ به روشنی نشان داد که در کاخ سفید مهم‌ترین چهره و بلکه تنها چهره تاثیرگذار ایالات‌متحده و تنها تصمیم‌گیر آن کشور، مایل به تداوم و شروع مجدد جنگ نیز ترجیح می‌دهد که بدون منازعه نظامی ایران را به توافق وادار و خود را از مشکلات و معضلاتی که جنگ به او و همکارانش تحمیل کرده است، خلاص کند. وضعیت منفعل و بن‌بست که دونالد ترامپ اکنون در آن گیر کرده است، موضوعی نیست که ایرانیان آن را مشاهده کنند یا فقط مخالفان و منتقدان ترامپ و ایالات‌متحده بر آن صحنه بگذارند یا رقبای واشنگتن آن را تبلیغ یا بزرگنمایی کرده باشند بلکه نزدیکان کاخ سفید و روزنامه‌های آمریکایی نیز به وجود آن اذعان و از سیاست‌ها و راهبردهای جاری ترامپ و ایالات‌متحده به‌عنوان یک رویکرد و راهبرد شکست‌خورده و ناکام یاد می‌کنند.

طبیعی است که در اقدام‌های انجام‌شده از سوی ایالات‌متحده و اسرائیل یکی از اهداف مدنظر و محوری، حذف جمهوری اسلامی ایران از مناسبات اجتماعی و اقتصادی بین‌المللی بوده و تل آویو و واشنگتن می‌خواسته و البته می‌خواهند تا ایران در انزوای سیاسی و اقتصادی بین‌المللی قرار گیرد و برای ادامه حیات دست به دامان غرب و مخصوصا ایالات‌متحده آمریکا شود اما حتی پیش از وقوع جنگ رمضان هم با همه تدابییری که از سوی اتحادیه اروپا و واشنگتن اندیشیده و اتخاذ شد، امکان انزوای ایران فراهم

می‌خواهند به مبارزه برخیزند. واقعیت تلخ اما این است که توزیع قدرت در سازمان رسانه‌های ایرانی به‌گونه‌ای آرایش یافته است که وزن رسانه‌های خصوصی از نظر مادی در برابر قدرت رسانه‌های حکومتی مثل کاه در برابر کوه است. به‌طوری که تنها و تنها هزینه‌هایی که رسانه‌ای به اسم صداوسیما دارد صدها برابر صدها رسانه خصوصی است. این در شرایطی است که اثربخشی رسانه‌های یادشده برای اعتمادسازی و امیدآفرینی در برابر رسانه‌های خصوصی نسبت به هزینه‌هایی که دارند چندان بالا نیست. تجربه نشان می‌دهد اثربخشی رسانه‌های حکومتی

نشد. به ویژه قرار گرفتن ایران در مسیر تجارت شرق به غرب جهان و داشتن همسایگان متعدد ثروتمند و تولیدکننده، مقامات تهران را در تدبیر راهکارهای موثر برخی بی‌اعتنایی به تحریم‌ها یا دور زدن تدابیر تحریمی یاری داده است.

از همان ابتدا ایرانیان همکاری‌های اقتصادی، صنعتی و تجاری خود را با همسایگان شرقی خود در قالب اتحادیه‌های اوراسیا و سازمان شانگهای گسترش دادند و تلاش کردند تا از ارزش‌های ملی و از جمله روبل و یوان برای پرداخت‌ها استفاده کنند. این امر باعث بی‌توجهی به دلار و یورو شد و امکان رهگیری یا رصد فعالیت‌های تجاری و مالی ایران با شرکای اقتصادی‌اش را ناممکن کرد. در همین دوران کشورمان وزن سنگین همکاری‌های اقتصادی‌اش را روی همسایگان خود و علاوه بر آنها شرکای ضدآمریکایی خود گذاشت و برای احیا و تعمیق مناسبات خود با کشورهای عضو مجموعه‌هایی مانند بریکس، شانگهای و اوراسیا تلاش کرد. به این ترتیب فعالیت‌های تجاری کشورمان با کشورهای غربی و تحت نفوذ ایالات‌متحده مانند کره جنوبی کاهش پیدا کرد.

جالب است که در همین دوره و حتی در زمان جنگ رمضان هم، شرکای تجاری ایران که پیش از این در مقابل فشارهای ایالات‌متحده ایستادگی و مقاومت کرده بودند، ترجیح دادند که به این مقاومت ادامه دهند و از جمله وقتی

در دوره جنگ و حالا دوره آتش‌بس به سختی روندی واژگونه داشته و دارد. درچنین وضعیتی اما رسانه‌های حکومتی با اعتراف به اینکه رسانه‌های خارجی فارسی‌زبان توانسته‌اند شهروندان را نسبت به معیشت نامساعد خود مجاب کنند از رسانه‌های می‌خواهند در مسیر امیدآفرینی اقدام کنند. این پرسش اما اکنون به‌طور گسترده‌ای در جامعه رسانه نگاران هست که با کدام امکانات مادی و با کدام راه‌گشایی‌ها در این روزها می‌توان به رسانه‌های داخلی امید بست. هنگامی که رسانه‌نگاران ایرانی از یک سو با ناتوانی رسانه‌داران برای پرداخت حداقل مزدها روبه‌رو هستند

درس‌هایی از جنگ رمضان

چشم‌انداز مثبت برای همکاری‌های اقتصادی و تجاری ایران

ایالات‌متحده و اروپا، خرید نفت ایران و روسیه را تحت تحریم قرار داد، کشورهایی مانند هندوستان اعلام کردند که براساس منافع خود عمل می‌کنند و از همکاری و خرید نفت ایران و روسیه چشم‌پوشی نمی‌کنند. در این میان چین به‌عنوان شریک اصلی و بزرگ فعالیت‌های اقتصادی و تجاری کشورمان در تمام دوران جنگ رمضان به همکاری‌های خود ادامه داد و حتی آن را تعمیق کرد و گسترش داد. در واقع چین به یکی از مهم‌ترین شرکای سیاسی- اقتصادی کشورمان تبدیل شده و حتی هنگامی که بحرین پیش‌نویس قطعنامه‌ای را علیه ایران به شورای امنیت سازمان ملل متحد تسلیم و خود به‌عنوان رییس دورهای این شورا از آن حمایت کرد در کنار روسیه، چین نیز این پیش‌نویس را وتو کرد و تمام‌قد در مقابل شورای همکاری خلیج فارس ایستاد و ایران را برگزید. با این حساب ایران وزن اصلی و تکیه‌گاه اقتصاد و تجارت خود را در کشورهای شرقی و همسایگان خود قرار داده است. عضویت تمام‌عیار کشورمان در گروه‌هایی مانند بریکس، اوراسیا، شانگهای و اکو توانایی تهران برای بهره‌گیری از ظرفیت این سازمان‌ها و اتحادیه‌های منطقه‌ای و فرامنطقه‌ای را به شدت افزایش داده و با این ظرفیت‌ها و امکان‌های متنوع، گمان می‌رود که در صورت پایان جنگ و حتی اگر ایالات متحده و شرکای آن تدابیر تحریمی علیه ایران وضع

عراقچی با وزیران خارجه روسیه، کره و فرانسه گفت‌وگو کرد

رایزنی تلفنی برای خاتمه دادن به جنگ

وزیر امور خارجه ایران در تماس‌های تلفنی جداگانه با همتایانش از سه کشور روسیه، فرانسه و کره جنوبی درمورد ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران گفت‌وگو کرد. وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و وزیر امور خارجه جمهوری کره جنوبی در خصوص روابط دوجانبه تهران-ستول و همچنین آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ تحمیلی آمریکا و اسرائیل علیه ایران گفت‌وگو و تبادل نظر کردند همچنین در گفت وگویی تلفنی عراقچی و وزیر امور خارجه فرانسه، درخصوص آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ در منطقه رابرتی و تبادل نظر شد.

سرمقاله

اقتصاد ایران زیر فشار جنگ به کجا خواهد رفت؟

مجید سلیمی بروجنی

صبح روز نهم اسفندماه در حالی شروع شد که به یک‌باره و به طور ناگهانی تهران شاهد بزرگ‌ترین رویداد چند دهه اخیر خود شد. جایی که در عملیات مشترک آمریکا و اسرائیل در همان ساعت اول جنگ، رهبر جمهوری اسلامی آیت‌الله خامنه‌ای هدف قرار گرفت و به شهادت رسید. جنگی که در هفته اول رمضان آغاز شد و ۴۰ روز زد و خورد طرفین ماجرا به طول انجامید کشورمان در کمتر از یک‌سال دو بار مورد هجوم دشمن قرار گرفت. به‌جز خسارات مستقیمی که به جان و مال مردم وارد شد، بسیاری از فعالیت‌های اقتصادی کاهش یافت یا متوقف شد. این امر برای اقتصاد بیمار ایران که سال‌هاست با مشکلات عدیده‌ای دست و پنجه نرم می‌کند، به معنای فشار بیشتر بر قدرت تولید اقتصادی، افزایش تورم و در نهایت کاهش رفاه خواهد بود.

ادامه در صفحه ۶

تقدروز

رسانه‌ها در سرازیری بدون برگشت محمد عرب‌محمدی

حالا ۲۳روز از آتش‌بس اتفاق افتاده داده میان جمهوری اسلامی و آمریکا سپری شده و شهروندان ایرانی پیامدهای دشوار نه جنگ، نه توافق را بر دوش می‌کشند. این روزها از سوی دولت و نهادهای حکومتی گامی به جلو برای سازگاری و کاستن از درد و رنج ایرانیان برداشته نمی‌شود. شهروندان ایرانی گزارش‌ها و خبرهای پرشماری از رسانه‌های حکومتی به‌ویژه صداوسیما و خبرگزاری‌های نزدیک به نهادهای قدرتمند درباره آمادگی برای ادامه جنگ را می‌خوانند و می‌بینند و از اینکه داستان آتش‌بس به سوی نبرد داغ کشانده شود هراس دارند از سوی دیگر رسانه‌های غربی به‌ویژه رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور اکنون نشان دادن روزهای سخت ایرانیان در برابر تورم افسارگسیخته را در کانون نبرد جایگزین کرده و بی‌درنگ در این باره گزارش و خبر و تحلیل و تفسیر می‌گویند و می‌نویسند.

ادامه در همین صفحه

و از سوی دیگر نگران تبدیل شدند و از آن مهم‌تر محدودیت تحلیل وجود دارد چگونه باید امیدآفرینی موثر داشت؟ رسانه‌های ایران در سرازیری با شیب تند افتاده و با شتاب به ته دره می‌روند. رسانه‌نگاران ورزیده دنبال کسب و کارهای دیگری رفت‌اند و می‌روند و رسانه‌نگاران کم‌تجربه در تحریریه‌ها باقی مانده‌اند و از سوی نهادهای پرشمار حکومتی نیز فشار روحی - روانی برای بازتاب حقیقی‌تر از رخدادها بر رسانه‌نگاران وارد می‌شود. مجموع اینها برگشت رسانه‌ها به اوج را ناممکن کرده است.

کنند، باز هم ایران می‌تواند بازی تجارت خویش را به میزان لازم ادامه دهد. در عین حال دونالد ترامپ در اظهاراتی که اخیرا توسط برخی رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور مورد استناد واقع شد، ادعا کرد که ایجاد محاصره در ورودی تنگه هرمز از سوی ستکام، روزانه ۵۰۰میلیون دلار از درآمدهای ایران می‌کاهد. با این ادعا ایران به طور سالانه باید بیش از ۱۸۰ میلیون دلار درآمد ارزی داشته باشد در حالی که درآمد ارزی ایران با وجود تحریریه‌ها و سخت‌گیری‌هایی که از سوی اروپا و ایالات متحده علیه کشورمان اعمال شده، طی ۱۰ سال گذشته حدود ۶۵ تا ۷۰میلیارد دلار بوده که این حدود ۳۰درصد چیزی است که ترامپ ادعا کرده است.

این نکته نیز مهم است که پایداری و ایستادگی ایران در مقابل دو قدرت اتمی جهان، اعتبار کشورمان را نزد کشورهای گوناگون ارتقا داده است و به همین دلیل چندان دور از ذهن نیست که در پایان جنگ رمضان، روابط بهتری در مناسبات ایران با کشورهای جهان پدیدار شود. از این منظر احتمالا مراودات تجاری ایران و کشورهای دیگر هم بهبود خواهد یافت چراکه معامله‌کنندگان و همکاران تجاری- اقتصادی ایران اکنون دریافته‌اند که این کشور به سادگی در مقابل توان نظامی بزرگ‌ترین ارتش جهان ایستادگی می‌کند، دولت ایران از حمایت‌های گسترده و قابل مشاهده شهروندان و حکومت شوشندگان برخوردار است و با شرایط موجود دست‌کم برای سال‌های متمادی جمهوری اسلامی در ایران مستقر خواهد بود و حتی دشمنی‌های گسترده قدرت‌های بزرگ هم قادر به از میان برداشتن این حکومت نخواهد بود.

عصر جدید ژئواکونومیک

اعلام امارات‌متحده‌عربی مبنی بر خروج از اوپک و ائتلاف اوپک‌پلاس که از اول مه ۲۰۲۶ اجرایی می‌شود نشان‌دهنده یک‌تغییر راهبردی بزرگ در بازار جهانی انرژی است؛ تغییری که پیامدهای مستقیم و قابل‌توجهی برای چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان به‌همراه دارد. مهم‌ترین اثر این تصمیم برای چین تقویت امنیت انرژی این کشور است زیرا عرضه‌های در دسترس افزایش خواهد یافت.

تولید زیر رگبار تحریم‌ها

به‌دنبال فلج شدن جریان تولید در بسیاری از پتروشیمی در ماهشهر و عسویه درپی حملات آمریکا حالا تشدید کنترل‌های دریایی واشنگتن بر مسیرهای صادرات انرژی ایران و طرح سناریوهای جدید برای محدودسازی جریان نفت زنجیره پایین‌دستی صنعت نفت و پتروشیمی را بیش از پیش در تنگنا قرار داده است؛ شرایطی که به کاهش منابع پروژه‌ای ...

چرخش تورمی پول در بورس

در اولین روز هفته، بازار سرمایه تحت‌تاثیر افزایش نرخ ارز در بازار آزاد، شاهد تداوم خروج سرمایه‌های حقیقی از صندوق‌های درآمد ثابت و رونق در معاملات صندوق‌های طلا و نقره بود. از طرفی صندوق‌های املاک و مستغلات نیز روز گذشته اولین معاملات خود در دوران پس از جنگ را تجربه کردند که با استقبال معامله‌گران مواجه شدند.

پرسش‌روز

اعتراف سخت

یکم - «صدای انفجارها شاید خاموش شده باشد اما در کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر، جنگی قدیمی بی‌سروصدا ادامه دارد؛ جنگی که موشک‌هایش تحریم و سنگرهایش کارگاه‌های کوچک و بزرگ هستند. این نبرد برخلاف رویارویی نظامی، شبانه‌روزی و بی‌امان، معیشت میلیون‌ها ایرانی را نشانه گرفته است.» خب، با آوردن این متن کوتاه و ناراحت‌کننده در بالا می‌خواهید چه چیزی را مطرح کنید؟ انتظار داشتیم به جای این پرسش بپرسید این متن در کدام رسانه منتشر شده است. حالا سخت نگیرید و بگویید این اعتراف سخت درباره نیروی کار پس از جنگ از سوی کدام رسانه منتشر شده است؟ این رسانه منتسب به برخی نهادهای خاص است که پیش از این نوشته‌هایی از این دست را ناامیدسازی معرفی می‌کرد اما اکنون خودش چنین اعترافی می‌کند.

دوم - حالا در این وضعیت که رسانه‌های وفادار به جمهوری اسلامی روزانه از این دست خبرها منتشر می‌کنند پرسش چیست؟ پرسش این است که آیا یک نهاد دارای امکانات و دارای مسوولیت قانونی تا امروز اقدام به شناسایی و دسته‌بندی شمار بیکارشد‌های سرچشمه گرفته از واقعیت‌های تلخ کرده است؟ در این‌باره خبرهای جسته گریخته از سوی برخی نهادهای منتشر شده و می‌شود اما پس از سپری شدن ۲۴ روز از پایان آتش‌بس هنوز آمار مناسب و رسمی در اختیار افکار عمومی و پژوهشگران قرار ندارد تا بشود برای آنها برنامه‌ریزی کرد.

سوم - اما وزارت اقتصاد خبر می‌دهد کمک به برخی واحدهای اقتصادی کوچک و متوسط را آغاز و خدماتی نیز ارائه کرده است. بله در این‌باره خبرهایی از سوی این وزارتخانه منتشر شده است. البته در این‌باره وزارت اقتصاد پیشگام بوده و هزاران نگاه یک‌نفره را نیز در ردیف قرار داده اما با توجه به نرخ بهره ۲۳درصدی برگرداندن اعتبار دریافت شده سخت است.

چهارم - چه باید کرد؟ به نظر می‌رسد با سازماندهی اعتباری و مادی به بنگاه‌های ثبت‌نام شده در چارچوب کارشناسانه و برپایه واقعیت‌ها می‌توان رانت را نابود و طرح را پیگیری کرد.

سازمان آگهی شهرستان ها

از سراسر کشور

نماینده فعال می پذیرد

www.jahanesanat.ir

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱

سازمان آگهی روزنامه جهان صنعت

جهان صنعت

خبر

عراقچی با وزیران خارجه روسیه، کره و فرانسه گفت‌وگو کرد رایزنی تلفنی برای خاتمه دادن به جنگ

عصر شنبه تلفنی گفت‌وگو کردند. سیدعباس عراقچی و چو هیون، وزیران امور خارجه ایران و جمهوری کره طی یک تماس تلفنی در خصوص روابط دو جانبه تهران-سئول و همچنین آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ تحمیلی آمریکا و اسرائیل علیه ایران گفت‌وگو و تبادل نظر کردند.

همچنین وزیران امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و فرانسه بامداد شنبه ۱۲ اردیبهشت‌ماه ۱۴۰۵ در تماسی تلفنی گفت‌وگو کردند. در گفت‌وگوی تلفنی سیدعباس عراقچی وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران و ژان نوتل بارو وزیر امور خارجه فرانسه، درخصوص آخرین تحولات منطقه‌ای و موضوعات و ابتکارات مرتبط با دیپلماسی با هدف خاتمه جنگ در منطقه رایزنی و تبادل نظر شد.

وزیر امور خارجه جمهوری اسلامی ایران شامگاه جمعه نیز در یک تماس تلفنی با سرگئی لاوروف وزیر امور خارجه روسیه تبادل نظر کرد. آخرین مواضع و ابتکارات جمهوری اسلامی ایران درخصوص پایان جنگ و تجاوز آمریکا و رژیم صهیونیستی، محور گفت‌وگوی تلفنی سیدعباس عراقچی و سرگئی لاوروف بود.

در این تماس تلفنی، وزیر امور خارجه، لاوروف را در جریان مواضع و ابتکارات جمهوری اسلامی ایران برای پایان دادن به جنگ آمریکا و اسرائیل علیه ایران و برقراری صلح در منطقه قرار داد. وزیر امور خارجه روسیه نیز با یادآوری مواضع اصولی این کشور در محکومیت تجاوز نظامی علیه ایران، بر آمادگی روسیه برای هر گونه مساعدت جهت خاتمه جنگ تحمیلی و برقراری صلح در منطقه تاکید کرد.

وزارت بازرگانی چین اعلام کرد

منوعیت اجرای تحریم‌های آمریکا علیه ایران

ایسنا - وزارت بازرگانی چین در یک حکم حقوقی هرگونه به رسمیت شناختن، اجرا یا تبعیت از تحریم‌های آمریکا علیه پنج شرکت چینی به ادعای دست داشتن آنها در معاملات نفقی با ایران را ممنوع اعلام کرد. خیرگزاری شینهوا به نقل از وزارت بازرگانی چین اعلام کرد که یک دستور منع حقوقی برای مسدود کردن تحریم‌های آمریکا علیه پنج شرکت پالایشی چینی که به خرید نفت ایران متهم شده‌اند، صادر کرده است.

وزارت بازرگانی چین تحریم‌های آمریکا را ناقض «حقوق بین‌الملل و هنجارهای اساسی روابط بین‌الملل» دانست و تاکید کرد: «این دستور منع مقرر می‌دارد که آمریکا نمی‌تواند تحریم‌های اعمال شده علیه پنج شرکت چینی یادشده را به رسمیت بشناسد، اجرا کند یا از آنها تبعیت کند.»

مرکز رسانه قوه قضایه اعلام کرد

اجرای حکم اعدام یعقوب کریم‌پور و ناصر بکرزاده

میژان - یعقوب کریم‌پور و ناصر بکرزاده به جرم همکاری اطلاعاتی و جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی و سرویس اطلاعاتی موساد پس از رسیدگی قانونی به پرونده‌هایشان و تایید احکام از سوی دیوان عالی کشور به دار مجازات آویخته شدند.

بنابر این گزارش، یعقوب کریم‌پور فرزند گرزعلی در ایام جنگ تحمیلی به همکاری موثر با سرویس موساد ادامه داده و اطلاعات حساس کشور را برای افسر موساد ارسال کرده است. براساس اقراریر محکوم‌علیه، نامبرده به صورت اقرار کامل با افسر موساد همکاری اطلاعاتی داشته و تا زمان دستگیری این همکاری ادامه داشته است.

انفجار صوتی، انجام اقدامات ایدئایی به دستور افسر، تصویربرداری از اماکن نظامی، اعلام اخبار کذب به نهادهای امنیتی غرب کشور برای فریب و ضبط صوت آن و ارسال برای عامل موساد، استخدام افراد برای انجام اقدامات خرابکارانه در داخل کشور و... از جمله اقدامات مجرمانه یعقوب کریم‌پور در همکاری با رژیم صهیونیستی بوده است.

پس از برگزاری جلسه‌ای رسیدگی به پرونده و اخذ دفاعیات متهم و وکلای وی، با توجه به قرائن و مستندات موجود در پرونده، تصویربرداری و عکسبرداری از اماکن امنیتی و نظامی و ارسال آن برای افسر موساد در دوران جنگ تحمیلی، تماس با پادگان‌ها و کلانتری‌ها و دادن اخبار و اطلاعات کذب جهت ایجاد جو مشتش و ناامنی و سرگرد کردن نیروهای امنیتی، نظامی و انتظامی برای کارهای جانی و دور کردن آنها از ماموریت‌های اصلی، دریافت پول در ازای خیانت به کشور و علم و آگاهی کامل از ارتباط با عوامل دشمن صهیونی، دادگاه یعقوب کریم‌پور را به جرم همکاری اطلاعاتی و جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی در حکم محاربه و افساد فی الارض به اعدام محکوم کرد. حکم صادره در دیوان عالی کشور تایید و بامداد روز گذشته پس از طی تشریفات قانونی اجرا شد.

ناصر بکرزاده فرزند منصور نیز یکی دیگر از عناصر دشمن صهیونیستی به جرم جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی و همکاری اطلاعاتی با موساد پس از رسیدگی به پرونده و تایید حکم از سوی دیوان عالی کشور به دار مجازات آویخته شد.

رصد فعالیت‌ها و اقدامات نامبرده نشان داد ناصر بکرزاده در مناطق حساس تردهای مشکوک داشته است. با توجه به تردها و ارتباط‌های مشکوک سوژه در آن بازه زمانی، نهادهای امنیتی وارد عمل شده و متهم را دستگیر می‌کنند.

پس از شناسایی و دستگیری ناصر بکرزاده، روند رسیدگی به اتهامات وی آغاز و متهم به همراه سه نفر از وکلای تعینیی، به دفاع از خود پرداخت. دادگاه با توجه گسترده بودن اقدامات بکرزاده در همکاری با سرویس جاسوسی رژیم صهیونیستی، نامبرده را به اتهام افساد فی‌الارض به اعدام محکوم کرد. پرونده به‌دلیل حساسیت و رسیدگی دقیق قضایی، سه مرتبه در دیوان عالی کشور و دادگاه بررسی شد اما در نهایت دیوان عالی کشور با توجه به قرائن و مستندات موجود، فرجام‌خواهی ناصر بکرزاده نسبت به رای دادگاه را وارد و موجه نداست زیرا «دادنامه با توجه به محتویات اوراق پرونده و رسیدگی‌های انجام یافته مطابق موازین و مقررات بوده و از حیث استدلال و قواعد دادرسی اشکالی بر آن وارد نبوده و از ناحیه وکلای متهم نیز ایراد و اشکال موجه و مستدلی که موجبات نقض دادنامه را فراهم آورد به‌عمل نیامد». برهمین اساس حکم در دیوان عالی کشور تایید و ناصر بکرزاده به جرم جاسوسی به نفع رژیم صهیونیستی و همکاری اطلاعاتی با موساد، بامداد روز گذشته پس از طی تشریفات قانونی به دار مجازات آویخته شد.

ایران

رهبر انقلاب اسلامی در پیامی بهمناسبت فرارسیدن روز کارگر و روز معلم:

معلمان و کارگران موثرترین حلقه در نبرد فرهنگی و اقتصادی خواهند بود

پایگاه اطلاع‌رسانی دفتر مقام معظم رهبری - متن پیام مکتوب حضرت آیت‌الله سیدمجتبی حسینی خامنه‌ای به مناسبت روز کارگر و روز معلم منتشر شد. در این پیام آمده است: «دو روز یازدهم و دوازدهم اردیبهشت، روزهایی است که در آن از مقام کارگر و منزلت معلم تقدیر به‌عمل می‌آید. فارغ از تجلیل زبانی و نمادین که به‌نوبه خود کار بها و صحیحی است، پیشرفت هر کشوری زهین دو بال علم و عمل است. معلم در اولین مرحله تحقق از این مقصد نقش‌آفرینی می‌کند. مسوولیت خطیر آموزش دانش، افزایش مهارت و بخش مهمی از رشد بیشن و قالب‌ریزی هویت نسل آینده برعهده اوست. دانش‌آموزان و دانشجویان و طلابی که در کنار هر معلمی رشد می‌کنند، در آینده نه‌چندان دور، مهارت‌های آموخته و دانش‌های یادگرفته خود را به‌کار بسته و ای‌بسا در خلق‌و‌خو و رفتار و گفتار خود در انواع عرصه‌ها از محفل گرم خانواده تا محیط کار و خیابان چون آینه‌ای، نمایش‌دهنده رفتارها و گفتارهای معلمین خود خواهند بود. از سوی دیگر عرصه کار صحنه وسیعی است به‌وسعت کشور که در داخل خانه‌ها، ادارات و واحدهای کسب‌وکار و مساجد گرفته تا مزارع و کارگاه‌ها و کارخانه‌ها و معادن و

دریافت ایندها، اخبار و رویدادهای اقتصادی

t.me/jahansanatpress

انواع زیادی از مشاغل خدماتی کشیده می‌شود. هرچقدر این پهنه وسیع از در عتصر سخت‌کوشی و تعهد که از ارکان هر توفیق بزرگی به‌شمار می‌روند، بیشتر بهره‌مند باشد، پیشرفتگی کشور بیشتر و بهتر تضمین می‌گردد. می‌دانیم یک کارگر در برتو تعهد و حسن عمل، گاه آنچنان جایگاهی می‌یابد که شایسته است همچون دست پرمهر معلم و مربی، بر دست توانا و هنرمند او هم بوسه تشکر و امتنان زده شود. این البته امری است که از دامان اولین مربیان هرکسی یعنی پدر و مادر او و پس از آن از درک محضر معلم قابل تأمین است.

اینک که جمهوری اسلامی ایران بعد از بیش از ۴۷سال مجاهدت، با تکیه به فضل الهی در نبرد نظامی با دشمنان پیشرفت و تعالی خود، بخشی از توانمندی چشمگیر خود را به جهانبان ثابت کرده است، در مرحله جهاد اقتصادی و فرهنگی نیز باید آنان را ناامید کرده و شکست دهد. معلمان موثرترین حلقه در نبرد فرهنگی و کارگران از موثرترین عناصر در نبرد اقتصادی خواهند بود به‌طوری که می‌توان ادعا کرد که این دو، به منزله ستون فقرات عرصه فرهنگ و اقتصاد هستند. از این‌رو لازم است به اهمیت جایگاه خاص خود و فراتر از یک شغل –که در قیال فعالیت در آن، دستمزدی دریافت می‌شود- به‌خوبی واقف باشند. همچنان که باید به موازات این امر، توجه داشت که تجلیل‌های زبانی سالانه یا هر چند یکبار گرچه بها و مناسب است ولی قدردانی از تلاش‌های این دو قشر باید عمیق‌تر و عملی‌تر از این حد باشد.

«جهان‌صنعت» در گفت‌وگو با جواد امام، راه‌های مقابله با انسداد اینترنت را بررسی کرد

ضرورت انحلال شورای عالی فضای مجازی

■ اقلیت تندرو نمی‌گذارد صدای دولت به جایی برسد

بی‌تردید اما مهم‌ترین مساله در شرایطی که اگرچه نشانی از تغییر وضعیت دسترسی شهروندان به اینترنت دیده نمی‌شود اما جنبش‌های مقاومت مدنی، پیوسته با قدرت بیشتر در این راستا مطالبه‌گری می‌کنند از جواد امام پرسیدیم که آیا این مطالبه‌گری روزافزون می‌تواند دولت را در راستای انجام وظایفش در قبال جامعه به حرکت وادارد؟! این فعال سیاسی اصلاح‌طلب در پاسخ به آن گفت: «هتاسفانه شاهد استیلای تک‌صدایی هستیم که سکندارش صداوسیامست و کماکان این جریان اقلیت تندرو حرفش را به کرسی نشاند و حتی نمی‌گذارد صدای دولت به جایی برسد» این جریان همچنین اجازه نمی‌دهد دلسوزانی که پای کشور ایستاده و هر روز هزینه داده و می‌دهند و آمده‌اند تا پای جان هزینه بدهند، در مطلوبیت هم‌وطنان اظهارنظر کنند» او با اشاره به مواضع بسیاری از منتقدان نظام ازجمله سیدمصطفی تاجزاده که در جریان جنگ از درون زندان نیز از حق و حقوق ایرانیان سخن گفتند، نسبتبه پیامدهای از دست رفتن مرجعیت رسانه‌ای هشدار داد و گفت: «هتاسفانه ما حالا نمتنها مرجعیت رسانه‌ای را از دست دادیم! بلکه کم‌کم داریم مردم را از هم دست می‌دهیم و حتی شخصیت‌هایی که ایستادگی کردند هم چون مودپسند آقایان نبوده‌ند، اجازه انتشار مواضع این به مقولشان داده نشد و در شرایط انسداد اینترنت، طبیعتا بخش عمده مردم هم اساسا مطلع نشدند که این افراد چه گفتند و چگونه موضع‌گیری کردند؟ همه کسانی که امروز هم در دوران آتش‌رس و بالاکلیفی میدان جنگ و مذاکره قرار دارند از این حجت متضرر می‌شویم، به ضرورت دیپلماسی پافشاری می‌کنند تا مگر هرچه زودتر این جنگ خاتمن‌سوز پایان یابد»

■ ضرورت انحلال شورای عالی فضای مجازی با دستور رئیس‌جمهور

از دیگر سو که حال که جنبش مقاومت مدنی در روزهای گذشته مطالبات خود را به‌طور منطقی و قانونی از طریق دولت و مسوولان نهادهای انتخابی پیگیری می‌کند، این پرسش ایجاد شد؟ که آیا اساسا دولت قادر به تحقق این مطالبات هست؟ چه پرسشی که جواد امام در پاسخ به آن می‌گوید: «اولا باید تاکید کنیم که رئیس‌جمهور و مجموعه دولت در ایام جنگ به‌طور کلی عملکرد قابل‌قبولی داشته و به‌ویژه در تأمین نیازهای اولیه کشور در این دوران سخت به‌طور نسبی موفق بوده و از آنجا که توانسته بی‌فرغم تمامی محرومیت‌ها، مانع از کمبود گسترده در کشور شود، شادی و تقدیر و تشکر دارد» او در عین حال تصریح کرد: «به همین دلیل هم می‌توان انتظار داشت که رئیس‌جمهور در راستای انجام وظایف قانونی خود و در حیطه اختیاراتی که دارد، در این رابطه نیز اقدام کند اول اقدام به انحلال شورای‌عالی فضای مجازی و ثابیا با صدور دستور به وزیر ارتباطات، زمینه‌رفع کامل محدودیت‌های اینترنتی را فراهم کند» سخنگوی جبهه اصلاحات ایران با تاکید بر اینکه «شورای‌عالی فضای مجازی نمی‌تواند مافوق قانون برای رئیس‌جمهور تصمیم بگیرد» نسبتبه «تعمیق بیش از بیش شکاف‌های اجتماعی هشدار داد و گفت: «اساسا وجود شورای‌عالی فضای مجازی یا به بیان دقیق‌تر ادامه فعالیتش با این دستور کار گسترده و فراقانونی، ماموریت‌ها و فعالیت‌های وزارت ارتباطات را سد و این نهاد دولتی را مسلوب‌باید کرده است» در واقع وزیری که براساس قانون با انتخاب رئیس‌جمهور منتخب مردم و پس از کسب رأی‌اعتماد نمایندگان مردم در مجلس، به‌پشتوانه قانون مسوول اداره اینترنت است، در عمل به حاشیه رانده شده و این وضعیت مانع از سیاستگذاری دولت در این بخش شده است.» او با تاکید بر اینکه «شورای‌عالی فضای مجازی باید مقوم و مشورت‌دهنده دولت و وزارت ارتباطات باشد، نه تصمیم‌گیرنده» گفت: «طبیعتا وقتی شورای‌عالی فضای مجازی تصمیم بگیرد، نسبتبه تصمیم‌های دولت و قانون تصمیم‌گیری می‌کند، ضرورت فعالیت دستگاه عریض و طویل وزارت ارتباطات را از بین می‌برد.» جواد امام در پایان با اشاره به وظایف و اختیارات قانون رئیس‌جمهور به‌پشتوانه اصل ۱۱۳ و فصل نهم قانون اساسی تصریح کرد: «باتوجه به اینکه این نحوه فعالیت شورای‌عالی فضای مجازی عملا مصادیق تعدی نسبتبه قانون اساسی نیز هست، رئیس‌جمهور از حیث وظایف و اختیارات قانونی و مشروع خود نیز می‌تواند به این مساله ورود کند و با انحلال شورای‌عالی فضای مجازی، روند مدیریت اینترنت را به ریل قانون بازگرداند»

کودکان بی‌کثای که در این ایام جان باختند، آن‌طور که باید و شاید موردتوجه افکار عمومی قرار نگرفت.» دبیر کل مجمع ایثارگران تصریح کرد: «هر واقع این اقدام نمتنها در راستای منافع و امنیت ملی نبود بلکه مشخصا به عاملی علیه این منافع و تهدید امنیت ملی بدل شد و در نتیجه باعث شد دشمنان این آب و خاک مرجعیت یابند»

■ صف‌آرایی اقلیت تندرو مقابل هبستگی و ایستادگی ملی

سخنگوی جبهه اصلاحات ایران همچنین در واکنش به پرسشی درباره ادعاها و عملکرد دولت در این حوزه گفت: «رئیس‌جمهور با شعار «رفع فیلترینگ» از مردم رای گرفت و وارد کاخ ریاست‌جمهوری شد و دولت قرار بود فیلترینگ را قطع کند اما ظاهرا به اشتباه دستشان روی دکمه دیگری رفت و کلا اینترنت را قطع کردند!» او همچنین با انتقاد نسبتبه به‌انغال دولت در قبال اقدام‌های برخی شوراهای عالی و نهادهای انتصابی گفت: «این به هیچ عنوان قابل‌قبول نیست که شورای‌عالی فضای مجازی مستقیما به اپراتورها دستور می‌دهد چراکه این مسائل مشخصا در حیطه اختیارات دولت است.» دبیر کل مجمع ایثارگران با اشاره به آغاز فروش «اینترنت پرو» خاظر نشان کرد: «ما همچنین در این مدت شاهد بودیم «اینترنت طبقاتی» که سال‌ها درباره آن هشدار داده شده بود و پیوسته انکار می‌شد، رسما کلید خورد و در نتیجه این اقدام‌ها نقش، تاثیر و جایگاه ریاست‌جمهوری و شخص رئیس‌جمهور به‌شدت تضعیف شد و زیرسوال رفت.» جواد امام در واکنش به پرسشی درباره اینکه چگونه ممکن است بهره‌ر صاران دولت بر مخالفت با «خاموشی دیجیتال» و «طبقاتی‌سازی اینترنت»، شاهد اجرای طرح «اینترنت پرو» باشیم، گفت: «مساله این است که یک جریان تندرو مشخصا در مخالفت با مردم و دستگاه‌های انتخابی عمل می‌کند. آن هم در حالی که همگان شمار هبستگی و قدردانی از ایستادگی مردم می‌دهند.»

■ تبعیض در توزیع «اینترنت راتی» و «خط سفید»

در شرایطی که اما برخلاف باور عمومی حتی «سیم‌کارت‌های سفید» نیز به هیچ عنوان در اختیار تمامی روزنامهنگاران قرار نمی‌گیرد و هم‌زمان، اخبار درخصوص فساد در اعطای این رانت ویژه به برخی منصوبان نیروهای سیاسی نیز منتشر شده، جواد امام این تبعیض و فساد را تایید کرد و گفت: «ما در همین ایام هم شاهد بودیم که جریان‌های آتش‌پهلختیار و سایبری در تلگرام و توییتر و بخش‌های دیگر فعال بوده و به‌واقع تصاویری که از صفحات این کاربران توسط رسانه‌های داخلی بازنشر می‌شود، نشان می‌دهد «خط سفید» نمتنها صرفا مختص خبرنگاران نبوده بلکه ارفضا برخی اصحاب رسانه نیز از این امکان محروم ماندند» او تصریح کرد: «جالب آنکه فتنه سخنگوی دولت در مقطعی مدعی شد که «سیم‌کارت سفید» به آنانی که می‌خواهند از ایران دفاع کنند داده شده» حال آنکه در عمل به هیچ عنوان چنین نبود. ضمن آنکه این حرف به معنای آن است که ظاهرا به‌باور برخی، عموم مردم نمی‌خواستند از کشورشان دفاع کنند که البته به هیچ عنوان صحیح نیست»

■ تحلیل جواد امام درباره «خاموشی دیجیتال» و «طبقاتی‌سازی اینترنت»

در شرایطی که ما نمتنها ییش از ۱۰ هفته از آغاز «خاموشی دیجیتال» می‌گذرد بلکه با افعال دولت در قبال سیاست «طبقاتی‌سازی اینترنت» تحت پوشش «اینترنت پرو»، شهروندان را به‌شدت نگران کرده که مبدا محرومیت عمومی از اینترنت برخلاف آنچه ادعا می‌شود، به واقعیت همیشگی زندگی آنان در آینده بدل شود، جواد امام کماکان معتقد است که دولت و به‌طور مشخص رئیس‌جمهور کماکان عالی‌ترین مرجع رسیدگی و تصمیم‌گیری در این حوزه است و باید با پایان دادن به این افعال ۶۶ روزه، هرچه زودتر در راستای انجام وظایفش گام بردارد. جواد امام که به‌عنوان سخنگوی جبهه اصلاحات ایران با «جهان‌صنعت» گفت‌وگو می‌کرد، ابتدا به تشریح وضعیت حاکم و مصائب ناشی از قریب به یک هزار و ۶۰۰ ساعت خاموشی دیجیتال» در کشور پرداخت و گفت: «هتاسفانه طی بیش از دو ماه گذشته، عده‌ای صرفنظر از لطفات جدی و بعضا غیرقابل‌جبرانی به‌بهانه جنگ، اینترنت را به روی مردم بستند و برای بسیاری از دیگر حوزه‌های اساسی ازجمله آموزش، دانش و البته سیاست و جایگاه ایران در تمامی حوزه‌ها نیز ایجاد کردند.» او با بیان اینکه حتی یک روز انسداد اینترنت در جهان امروز قابل‌پذیرش و محقق نیست، تاکید کرد که این اقدام به ویژه از آن‌جا که در ایام جنگ رقم خورده، خسارت فراوانی را به کشور و مردم تحمیل کرد.

■ شکست راهبردی در روایت جنگ و مظلومیت ایرانیان بکرزاده

سخنگوی جبهه اصلاحات ایران با تاکید بر اهمیت روایتگری به‌ویژه در ایام و دوران حساسی همچون جنگ گفت: «ما در یکی از خطرترین دوران تاریخ این مرز و بوم و در شرایطی که تحت محلات در ارشث تا ندانن مسلح بودیم، در حوزه اطلاعات‌رسانی با مشکل جدی مواجه شدیم.» جواد امام با اشاره به نقض فعالیت‌ها و محرومیت‌های که در حوزه رسانه و اطلاع‌رسانی حتی در ایام پیش از آغاز جنگ نیز وجود داشت، گفت: «به هر حال وضعیت صداوسیما که مشخص است: این سازمان به‌جای آنکه صدای متکثر ایرانیان را به جامعه جهانی برساند، توسط یک گروهک خاص قیضه شده و حتی در داخل کشور هم اثرگذاری چندانی ندارد و بخشی به همین دلیل، طی سال‌ها و دهه‌های گذشته مرجعیت رسانه‌ای عملا از کشور خارج شده و در اختیار رسانه‌های فارسی‌زبان خارج از کشور مرجعیت قرار گرفته است.» او که سیاست انسداد اینترنت را «خودنحری» می‌داند، در این رابطه گفت: «در واقع این وضعیت باعث شد صدای محرومیت و مظلومیت ایران و ایرانیان به گوش جهانبان نرسد و ندای مظلومیت این همه کشته در سطوح مختلف از مسوولان سیاسی تا نظامیان و به‌ویژه شهروندان عادی و

■ جنبش دانشجویی علیه «خاموشی دیجیتال» و «اینترنت راتی»

تنها با‌نگاهی به واکنش جنبش دانشجویی ایران به ادامه «خاموشی دیجیتال» و «طبقاتی‌سازی اینترنت» در کشور ظرف ۲۴ ساعت گذشته، می‌بینیم حتی دانشجویان دانشگاه‌های اصلی که ازفضا جزء معدود شهروندانی هستند که دستگاه‌های امنیتی آنان را مجاز به برخورداری از حق غیرقابل‌انکار دسترسی آزاد به اینترنت تشخیص داده نیز نمتنها حاضر به استفاده از «اینترنت راتی» نشده‌اند بلکه هم‌صدا با دیگر مسئول دولتی در مخالفت با یک تصمیم، تغییری در واقعیت حاکم و وضعیتی که میلیون‌ها ایرانی در این لحا نه فقط یک فاجعه ن‌تر ازیک بلکه در عین حال به یک کم‌دی سباه و «کروتسک» تمام‌عیار بدل شده، مضحک‌های که در عمل حتی ادعاهای امنیتی درخصوص علت انسداد اینترنت را زیرسوال برده و باعث شده که افکار عمومی عملا به این باور برسد که این بار هم آنچه به‌پهانه «امنیت» از شهروندان سلب شده، صرفا راهکاری سیاه‌ر است در راستای تأمین منافع اقتصادی مافیای اینترنت آن‌هم در فاجعه‌بارترین روزهای اقتصادمملکت ومعیشت‌ملت **روایتی از یک مقاومت مدنی تمام‌عیار علیه تبعیض و محرومیت دیجیتال** آغاز فروش «اینترنت پرو» که حتی مقام‌های دولتی نیز آن را مصادیق آشکار «طبقاتی‌سازی اینترنت» و تبدیل یک حق غیرقابل‌انکار شهروندان به امتیاز و رانتی ویژه ارزیابی می‌کنند در حالی بر عمق شکاف‌های عمیق اجتماعی و بر شدت نارضایتی گسترده شهروندان افزود که این بار هم تقریبا مشابه تمامی تجربت مشابه در این سال‌ها و دهه‌ها، نمتنها منجر به مرعوب شدن جامعه پویای ایرانی نشد بلکه باعث شد یک جنبش مقاومت مدنی جدی در مخالفت با این سیاست تبعیض‌آمیز و محرومیت‌زا ایجاد شود؛ جنبشی که حالا هرروز بافتنه‌هایی از پیوستن بخش‌های بیشتری از جامعه معترض ایرانی به آن را می‌بینیم. یک جنبش مقاومت مدنی سربلند و پر قدرت که هرروز با ابتکاری تازه، با شیوه‌های مطلقا سالم‌آمیز و کاملا خشونت‌پرهیز و مدنی، صدايش را در اعتراض به ادامه این وضعیت بلندتر کرده و اینطور که پیداست، سر باز ایستادن از این مطالبه‌گری ندارد.

مقاومتی که در روزهای گذشته با اعلام مخالفت صریح چند تشکل صنفی همچون سازمان نظام پرستاری، انجمن صنفی روزنامه‌نگاران، انجمن تجارت الکترونیک، انجمن مطبوعات گرافیک و شماری از کانون‌های وکلای استان‌های کشور اعلام موجودیت کرده که در روزهای گذشته نیز نمتنها شاهد پیوستن و همراهی برخی از دیگر نهادهای مدنی، صنفی و سیاسی همچون جبهه اصلاحات ایران، انجمن ده‌ها تشکل دانشجویی به آن ها هستیم بلکه هم‌زمان شاهدیم که هر روز چند کارزار مجازی نیز به‌منظور جمع‌آوری امضا و اعلام اعتراض مدنی به ادامه این وضعیت ایجاد و فغال می‌شود.

چنانکه در همین چند روز گذشته، نمتنها شمار کارزارهای مجازی که در این راستا در بستر پلتفرمی با عنوان «کارزار» ایجاد شده، دو رقمی شده بلکه شمار امضاهای هریک از کارزارها نیز به‌شدت در حال افزایش است و کار به جایی رسیده که برخی از آنها در حال حاضر موفق به جلب حمایت صدها هزار تن از شهروندان شده‌اند

«جهان صنعت» نوسانات ارزی در پسا جنگ را بررسی می کند

ارز در قفس ژئوپلیتیک

مفتاوتی ثبت می‌شود.

همراه با دلار سایر دارایی‌های امن هم در مسیر صعود هستند. قیمت هرگرم طلای ۱۸ عیار به‌حوالی ۲۰ میلیون و ۲۸۴ هزار تومان رسیده و سکه امامی به ۲۰۶ میلیون تومان. این اعداد نشان می‌دهند که سرمایه‌گذاران ایرانی را هر کانالی که بتوانند دارایی‌هایشان را به‌چیزی تبدیل می‌کنند که دربرابر تورم و بی‌ثباتی ارزی مقاومت بیشتری دارد. در چنین شرایطی هم دلار و هم طلا به‌عنوان پوشش ریسک در یک‌راستا حرکت می‌کنند و تقاضا برای هردو در همین بازار دوگانه بالاست.

■ **جنگ، تحریم و محاصره؛ ۳ ضلع بحران ارزی ایران**

برای فهمیدن رفتار بازار ارز ایران در این روزها باید از منطقی عرضه‌وتقاضای معمول فاصله گرفت. در شرایط عادی نرخ ارز را می‌شود با بررسی تراز پرداخت‌ها، ذخایر بانک مرکزی، تورم و نرخ بهره تحلیل کرد اما در شرایط امروز مهم‌ترین متغیر چیز دیگری است: اینکه فردا چه اتفاقی می‌افتد. مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده نرخ ارز در ماه‌های اخیر بسته‌شدن تقاضای کسری شدید است. محاصره دریایی کامل آمریکا در تنگه‌هرمز و بنادر ایران که از ۱۳ آوریل آغاز شد به‌یک‌ی از جدی‌ترین بحران‌های انرژی جهانی تبدیل شده و تمام تردهای ورودی و خروجی به‌بنادر ایران را متوقف کرده است. وقتی صادرات نفت متوقف می‌شود مهم‌ترین منبع تامین ارز کشور قطع می‌شود. بدون ارز ورودی عرضه در بازار کم می‌شود. وقتی عرضه کم شود و تقاضای احتیاطی مردم بالا برود نتیجه‌اش همین است که در تابلوهای صرافی می‌بینید اما داستان فقط به‌نفت ختم نمی‌شود. حتی اگر فردا آتش‌بس کامل اعلام شود ایران نمی‌تواند بلافاصله به‌ذخایر ارزی بین‌المللی‌اش دسترسی پیدا کند. تحریم‌های مالی که پیش از جنگ هم وجود داشتند حالا تشدید شدند و سیستم بانکی بین‌المللی هنوز برای ایران بسته است. این یعنی حتی با پایان یافتن درگیری‌های نظامی بحران ارزی به‌این‌زودی‌ها حل نخواهد شد.

لایه سوم بحران روانشناختی است. در وضعیت نه جنگ و نه توافق کارشناس اقتصادی نوربخش به‌سرمایه‌گذاران توصیه کرده تا شش‌ماه آینده دست به‌سرمایه‌گذاری بزرگ نزنند. این توصیه در واقع توصیف یک رفتار جمعی است که در بازار دارد اتفاق می‌افتد. مردم نه برای سود بلکه برای نجات دارایی‌هایشان دلار می‌خرند. این تقاضای احتیاطی با هیچ ابزار پولی معمولی قابل مهار نیست چون انگیزه‌اش اقتصادی نبوده امنیتی است و تازمانی‌که احساس ناامنی برطرف نشود این تقاضا ادامه خواهد داشت.

■ **جشش هیجانی دلار در یک‌هفته**

ارزی شاید پرتلاطم‌ترین هفته از زمان آغاز آتش‌بس بوده باشد. در ابتدای هفته دلار در محدوده ۱۵۷ هزارتومان معامله می‌شد اما یک سری از اخبار سیاسی و دیپلماتیک به‌صورت پیاپی رسید و هربار بازار را یک پله بالاتر برد. دلار نسبت‌به هفته گذشته ۱۳/۶۸ درصد رشد داشته است و این رشد در طول هفته توزیع یکنواختی نداشت. بیشترین جهش در دو روز ۹ و ۱۰ اردیبهشت اتفاق افتاد روزهایی که اخبار از بن‌بست مذاکرات و احتمال ردشدن پیشنهاد ایران توسط ترامپ منتشر شد. سی‌ان‌ان مدعی شد که ترامپ سیگنال داده احتمالاً آخرین پیشنهاد ایران را نمی‌پذیرد؛ طرحی که تهران ارائه کرده تنگه‌هرمز را باز کرده اما مسائل کاهش یافته. این قبیچی‌واربوند موکول می‌کند.

این خبر برای بازار به‌معنای ادامه بن‌بست

بود. ادامه بن‌بست یعنی ادامه محاصره و

ادامه محاصره یعنی ادامه قطع درآمد ارزی و این زنجیره منطقی در ذهن معامله‌گران بازار ارز مستقیماً به‌یک نتیجه می‌رسد: دلار باید بالاتر برود.

در کنار این محرک‌های سیاسی اما عوامل روانشناختی هم نقش مهمی داشتند. جریان سرمایه از صندوق‌های درآمد ثابت خارج و وارد صندوق‌های طلا شده و طی ۶ عروز گذشته رویکرد معامله‌گران از حفظ سرمایه به‌فرار از ریسک تغییر کرده است. این تغییر رویکرد یعنی سرمایه‌گذار ایرانی دیگر به‌دنبال بازده نبوده دنبال امنیت است و در جست‌وجوی این امنیت، طلا و ارز در صدر لیست انتخاب‌هایش قرار می‌گیرند.

■ **چرا دلار همچنان در مسیر صعود است؟**

صعود دلار در هفته‌های اخیر نتیجه یک عامل واحد نیست. ترکیبی از عوامل اقتصادی، سیاسی و روانشناختی با هم کار می‌کنند و شرایط امروز مهم‌ترین متغیر چیز دیگری است: اینکه افراد چه اتفاقی می‌افتد. مهم‌ترین عامل تعیین‌کننده نرخ ارز در ماه‌های اخیر بسته‌شدن تقاضای کسری شدید است. محاصره دریایی کامل آمریکا در تنگه‌هرمز و بنادر ایران که از ۱۳ آوریل آغاز شد به‌یک‌ی از جدی‌ترین بحران‌های انرژی جهانی تبدیل شده و تمام تردهای ورودی و خروجی به‌بنادر ایران را متوقف کرده است. وقتی صادرات نفت متوقف می‌شود مهم‌ترین منبع تامین ارز کشور قطع می‌شود. بدون ارز ورودی عرضه در بازار کم می‌شود. وقتی عرضه کم شود و تقاضای احتیاطی مردم بالا برود نتیجه‌اش همین است که در تابلوهای صرافی می‌بینید اما داستان فقط به‌نفت ختم نمی‌شود. حتی اگر فردا آتش‌بس کامل اعلام شود ایران نمی‌تواند بلافاصله به‌ذخایر ارزی بین‌المللی‌اش دسترسی پیدا کند. تحریم‌های مالی که پیش از جنگ هم وجود داشتند حالا تشدید شدند و سیستم بانکی بین‌المللی هنوز برای ایران بسته است. این یعنی حتی با پایان یافتن درگیری‌های نظامی بحران ارزی به‌این‌زودی‌ها حل نخواهد شد.

وضعیت نه جنگ و نه توافق کارشناس اقتصادی نوربخش به‌سرمایه‌گذاران توصیه کرده تا شش‌ماه آینده دست به‌سرمایه‌گذاری بزرگ نزنند. این توصیه در واقع توصیف یک رفتار جمعی است که در بازار دارد اتفاق می‌افتد. مردم نه برای سود بلکه برای نجات دارایی‌هایشان دلار می‌خرند. این تقاضای احتیاطی با هیچ ابزار پولی معمولی قابل مهار نیست چون انگیزه‌اش اقتصادی نبوده امنیتی است و تازمانی‌که احساس ناامنی برطرف نشود این تقاضا ادامه خواهد داشت.

■ **جشش هیجانی دلار در یک‌هفته**

عدد ۱۸۰ هزارتومان برای هر دلار در صفحه ماینیور معامله‌گران نمی‌ماند. این عدد از مسیره‌های مختلف به‌زندگی روزمره مردم وارد می‌شود و عریض‌ترین اثرش را نه در بازارهای مالی بلکه در سوپرمارکت‌ها و کارخانه‌ها نشان می‌دهد. واردکنندگان کالا‌های اساسی از اولین کسانی هستند که فشار دلار گران را تحمل می‌کنند. گندم، روغن، داروهای وارداتی، قطعات الکترونیکی و مواد اولیه صنعتی همگی با نرخ ارز بالاتر وارد می‌شوند و این هزینه اضافه در نهایت به‌قیمت مصرف‌کننده منتقل می‌شود. حتی بخشی از این تاثیر زودتر از ورود واقعی کالا خودش را نشان می‌دهد. تاجران با پیش‌بینی افزایش هزینه‌های آتی قیمت‌ها را زودتر بالا می‌برند.

واحدهای تولیدی هم زیر فشار هستند. خرید مواداولیه وارداتی برایشان گران‌تر شده اما قدرت خرید مشتریانشان در همان حالی که تورم کوبیده کاهش یافته. این قبیچی‌واربوند شرایط بسیاری از واحدهای کوچک و متوسط را در تامین سرمایه در گردش دچار مشکل

کرده است. تسهیلاتی هم که دولت برای حمایت از اشتغال اعلام کرده در بهترین حالت آرامش موقتی ایجاد می‌کند. اخبار جنگ از تنگه هرمز به‌سوپرمارکت‌ها و مراکز خرید رسیده است. این جمله که در تیرهای امروز رسانه‌ها دیده می‌شود خلاصه‌ترین توصیف از مکانیسم انتقال بحران ارزی به‌زندگی روزمره است. جنگ در کیلومترها دورتر اتفاق افتاد اما تبعاتش روی قفسه‌های فروشگاه‌ها نشست.

■ **از آرامش موقت تا طوفان کامل**

بازار ارز در روزهای آینده به‌اخبار سیاسی چشم دوخته است. سه‌مسیر اصلی پیش‌رو بوده که هر کدام آینده‌ای متفاوت برای نرخ دلار رقم می‌زنند.

سناریوی اول توافق جامع است. اگر مذاکرات به‌رفع گسترده تحریم‌ها و بازگشایی پایدار تنگه هرمز منجر شود انتظار می‌رود دلار به‌محدوده ۱۳۰ هزارتومان یا پایین‌تر بازگردد. ذخایر ارزی بلوکه‌شده آزاد می‌شود، صادرات نفت از سر گرفته شده و مهم‌تر از همه روانشناسی بازار تغییر می‌کند. با این حال کارشناسان تاکید می‌کنند که حتی در این سناریو ثبات ارزی پایدار نخواهد بود مگر اینکه اصلاحات ساختاری اقتصادی هم صورت گیرد.

سناریوی دوم آتش‌بس بدون توافق جامع است. در این حالت محاصره تدریجاً کاهش می‌یابد اما رفع کامل تحریم‌ها اتفاق نمی‌افتد. دلار ممکن است برای مدتی در محدوده ۱۵۰ تا ۱۶۰ هزارتومان تثبیت شود اما فشار صعودی ادامه خواهد داشت چون ریشه‌های بحران برطرف نشده است.

سناریوی سوم بازگشت به‌درگیری مسلحانه است که می‌تواند دلار را به‌بالای ۲۰۰ هزارتومان برساند. در این حالت آنچه تاکنون دیدیم تنها بخش اول یک بحران بزرگ‌تر بوده است. اقتصادی که در ۷۳ روز گذشته این همه آسیب‌دیده در یک دور دوم درگیری با ظرفیت مقاومتی بسیار کمتری وارد می‌شود.

■ **ابزارهای محدود بانک مرکزی در مقابل طوفان کامل**

در چنین شرایطی انتظار از بانک مرکزی چیست و این نهاد چه کاری می‌تواند بکند؟ پاسخ صادقانه این است که ابزارهای بانک مرکزی در شرایط یک بحران امنیتی–ژئوپلیتیکی به‌شدت محدود می‌شوند.

تزریق ارز از ذخایر اولین ابزاری است که در چنین مواقعی به‌کار می‌رود اما این ذخایر محدود هستند و در شرایط بسته‌بودن تنگه و قطع درآمد ارزی مثل آبدادن به‌یک حوض را نگه می‌دارد اما مشکل را حل نمی‌کند. افزایش نرخ بهره هم ابزار دیگری است که تاثیر نسبی دارد اما در شرایطی که سرمایه برای دلار خریدن تقاضا می‌کند نه برای سرمایه‌گذاری بلندمدت این ابزار هم کارایی محدودی خواهد داشت.

مشکل اصلی اینجاست که بحران ارزی امروز ایران اساساً یک بحران اقتصادی نیست که با ابزارهای پولی قابل مدیریت باشد. ریشماس سیاسی است و درمانش هم باید سیاسی باشد. تا زمانی که وضعیت نه جنگ و نه توافق ادامه داشته باشد بانک مرکزی می‌تواند نوسانات را کمی کاهش دهد اما نمی‌تواند مسیر کلی صعود را معکوس کند.

■ **اقتصاددانان چه می‌گویند؟**

■ **تشخیص از یک بیمار مشترک**

اقتصاددانان ایرانی در روزهای اخیر با صراحت بیشتری از قبل درباره بحران ارزی سخن می‌گویند. شاید چون وقتی عدد به ۱۸۰ هزارتومان می‌رسد دیگر جایی

خبر

کالا‌های ضروری چگونه بدون ارز از گمرک ترخیص می‌شوند؟

سازمان توسعه تجارت ایران اعلام کرد که براساس مصوبه ۱۱ اسفندماه سال گذشته برخی کالا‌های ضروری وارداتی ازجمله مواد اولیه و ماشین‌آلات تولیدی درصورت قرار گرفتن در فهرست اعلامی وزارت صمت و ورود به‌گمرک تا پیش از مهلت تعیین‌شده می‌توانند بدون نیاز به‌افتالار ارز ترخیص شوند اما ثبت سفارش همچنان در فرآیند واردات الزامی است.

به گزارش ایسنا به‌نقل از سازمان توسعه تجارت ایران خبری با عنوان «حذف ثبت سفارش برای کالا‌های ضروری وارداتی» براساس نامه رییس کل سازمان توسعه تجارت در برخی از رسانه‌های برخی و کانال‌های خبری منتشر شد در ادامه نکات تکمیلی سازمان توسعه تجارت ایران بر این خبر جهت شفاف کردن آن آورده می‌شود.

براساس مصوبه‌شماره ۱۱ اسفندسال گذشته ابلاغ شد یکسری کد تعرفه‌ای اقلام ضروری وارداتی شامل مواد اولیه و ماشین‌آلات تولیدی با نظارت وزارت صمت اگر پیش از ۲۹ اسفند۱۴۰۴ وارد گمرک شده باشند امکان ترخیص بدون انتقال ارز از گمرک ترخیص شوند.گفتنی است که این لیست وزارت صمت در چند مرحله ابلاغ و در آخرین مرحله آن را جمعیت کرده هم اکنون ۲۵۷۰ کد تعرفه ضروری به‌اضافه کد تعرفه ماشین‌آلات را به‌گمرک برای استفاده از مصوبه شمار ابلاغ کرده است.

بنابر این گزارش ثبت سفارش بایدانجام شود و ورود کالا در گمرکات به‌مطایبه لی شدن مراحل اداری و ثبت سفارش تلقی می‌شود اما در شرایطی صاحب کالا تمایلی به‌تخصیص تامین ارز ندارد از این‌رو انتخاب می‌کند که بدون انتقال ارز کالا را از گمرک خارج کند.

پرداخت وام به‌بنگاه‌های یک‌نفره آغاز شد

وزارت اقتصاد از آغاز پرداخت تسهیلات حمایتی از کسبو کار‌های آسیب‌دیده از جنگ برای بنگاه‌های یک‌نفره خبر داد.به گزارش ایسنا، اعطای تسهیلات طرح «حفظ اشتغال بنگاه‌های اقتصادی در شرایط اضطرار» باهدف اجرای فرمایشات رهبر معظم انقلاب مبنی بر حفظ نیروی کار و جلوگیری از تعدیل نیرو در واحدهای تولیدی و خدماتی و در ادامه اجرای بسته‌های حمایتی دولت برای پشتیبانی از کسبو کار‌های آسیب‌دیده در شرایط اضطرار برای بنگاه‌های یک‌نفره آغاز شد. طبق اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی این اقدام در چارچوب مصوبات کارگروه اقتصادی دولت و با هدف تقویت تاب‌آوری اقتصادی بنگاه‌ها، تامین نقدینگی مورد نیاز برای پرداخت حقوق و مزایای نیروی کار و جلوگیری از اختلال در فعالیت واحدهای اقتصادی در دستور کار قرار گرفته است.

براساس این طرح پیش از این در مرحله نخست حمایت تسهیلاتی از بنگاه‌های اقتصادی دارای دوتا- تا شفر نیروی کار اجرا شده و مشمولان از طریق سامانه کات ثبت‌نام کرده بودند و اکنون در مرحله دوم بنگاه‌های یک‌نفره نیز مشمول دریافت این تسهیلات حمایتی شدند.مطابق ضوابط تعیین‌شده تمامی بنگاه‌های اقتصادی حقیقی و حقوقی که دارای شماره ثبت یا شناسه ملی و کد کارگاهی بیمه تامین اجتماعی هستند و صرفاً یک‌نفر نیروی کار به‌عشده در لیست بیمه دی‌ماه۱۴۰۴ دارند درصورت قرار داشتن در رسته‌های فعالیت و استان‌های آسیب‌دیده تعیین‌شده امکان بهره‌مندی از این تسهیلات را خواهند داشت.خوبش فرما‌ها و رانندگان مشمول این طرح نیستند.بلغ تسهیلات اعطایی برای هر بنگاه معادل ۴۴۰ میلیون ریال در نظر گرفته شده که تقریباً معادل حداقل حقوق پایه و مزایای مستمر دوماه است. دوره بازپرداخت این تسهیلات شش ماهه بوده و نرخ سود آن نیز مطابق آخرین مصوبه شورای پول و اعتبار سالانه ۲۳ درصد تعیین شده است. فرآیند ثبت درخواست دریافت این تسهیلات از تاریخ ۱۰ اردیبهشت‌ماه آغاز می‌شود. براساس اعلام وزارت امور اقتصادی و دارایی اطلاع‌رسانی به‌مشمولان واجد شرایط از طریق پیامک انجام خواهد شد و متقاضیان می‌توانند با مراجعه به‌درگاه بانک ملت به‌صورت کاملاً برخط و در کوتاه‌ترین زمان نسبت‌به ثبت درخواست و دریافت تسهیلات اقدام کنند. اجرای این طرح بخشی از سیاست‌های پیچیده نهفته هستند که در حمایت هدفمند از بنگاه‌های اقتصادی کوچک و متوسط در شرایط خاص اقتصادی محسوب می‌شود و انتظار می‌رود با تامین نقدینگی مورد نیاز این کسبو کار‌ها، استمرار فعالیت و پایداری اشتغال در این بخش تقویت شود.

اقتصاد به‌زیان‌ساده

ترازنامه‌ای که سرنوشت پول ملی را می‌نویسد

وقتی اخبار اقتصادی از «کسری تراز تجاری» یا «مازاد تجاری» صحبت می‌کنند بسیاری از خوانندگان از کنش‌در می‌شوند اما این عدد که در ظاهر یک آمار فنی بیشتر نیست درواقع یکی از قدرتمندترین نیروهایی است که ارزش پول ملی، سطح اشتغال، قیمت کالا‌ها و در نهایت کیفیت زندگی مردم را شکل می‌دهد.

تراز تجاری یک مفهوم ساده دارد: تفاوت میان ارزش کالا‌ها و خدماتی که یک کشور به‌دنیای می‌فروشد با ارزش کالا‌ها و خدماتی که از دنیا می‌خرد. اگر فروش بیشتر از خرید باشد مازاد تجاری داریم و اگر خرید بیشتر از فروش باشد کسری تجاری اما پشت این تعریف ساده مکانیسم‌های پیچیده نهفته هستند که هر اقتصاددانی به‌شدت این آمار بلافاصله چندین سوال در ذهنش شکل می‌گیرد.اولین اثر تراز تجاری روی جریان ارز در یک کشور است. وقتی کشوری بیش از آنچه صادر می‌کند وارد می‌کند باید برای خرید آن واردات ارز خارجی پرداخت کند. این پرداخت یعنی ارز از کشور خارج می‌شود. وقتی را بیشتری خارج شود تا وارد عرضه از در بازار داخلی کم می‌شود. وقتی عرضه کم شود قیمت بالا می‌رود. این زنجیره سالدترین توضیح برای چرایی ارتباط میان تراز تجاری و نرخ ارز است؛ ارتباطی که اقتصاد ایران در ماه‌های اخیر آن را به‌درندک‌ترین شکل ممکن تجربه کرده اما تراز تجاری فقط داستان ارز نبوده بلکه اثر دومش روی تولید داخلی و اشتغال است. کشوری که مازاد تجاری دارد یعنی کشوری که بیش از آنچه مصرف می‌کند تولید می‌کند و مازاد را به‌خارج می‌فروشد. این تولید اضافه نیازمند نیروی کار، کارخانه و سرمایه است. پس مازاد تجاری معمولاً با اشتغال میان ریشد اقتصادی بیشتر همراه است. درمقابل کسری تجاری مستمر می‌تواند نشانه‌ای باشد که تولید داخلی در رقابت با کالا‌های خارجی عقب مانده صنایع ضعیف شدند و فرصت‌های شغلی از دست رفته است.اتر سوم روی درآمد دولت و بودجه عمومی است. کشوری که صادرات قوی دارد از مسیر مالیات بر درآمد شرکت‌های صادراتی، عوارض گمرکی و مالیات بر ارزش‌افزوده درآمد پایدارتری دارد. برعکس کشوری که به‌واردات وابسته است و کسری تجاری مزمن دارد معمولاً با کم‌ترین درآمد دولتی و بودجه دست‌وپنجه نرم می‌کند. کسری بودجه دولت را به‌استقراض یا چاپ پول سوق می‌دهد که هردو تورم‌زا هستند. پس ریشه بخشی از تورم مزمن برخی کشور‌ها را می‌توان در ضعف تراز تجاری آنها یافت اما اینجا باید یک نکته ظریف را اضافه کرد که بسیاری از تحلیل‌های سطحی از آن غافل می‌شوند.مازاد تجاری همیشه خوب نبوده و کسری تجاری همیشه بد نیست. یک کشور درحالت توسعه که به‌شدت روی تجهیزات صنعتی، فناوری و دلش سرمایه‌گذاری می‌کند، ممکن است کسری تجاری موقتی داشته باشد چون واردات ماشین‌آلات و دلش فنی بالاست اما این کسری اگر به‌رشد ظرفیت تولیدی منجر شود در بلندمدت خودش را جبران می‌کند. آنچه خطرناک بوده کسری تجاری ناشی از مصرف بیش از توان است آن‌هم وقتی کشوری نه برای آینده‌سازی بلکه برای رفاه امروز بیش از درآمدش خرج می‌کند.تجاری ایران تراز تجاری یک پیچیدگی اضافه دارد: نفت. ایران در سال‌های عادی مازاد تجاری داشته اما این مازاد تقریباً تماماً از صادرات نفت می‌آید. وقتی صادرات نفت را کنار بگذاریم تراز تجاری غیرنفتی ایران همواره منفی بوده یعنی اقتصاد ایران در واقع یک اقتصاد با کسری ساختاری بوده که نفت این کسری را پوشانده است. وقتی نفت قطع می‌شود این واقعیت پنهان‌شده یک‌دفعه خودش را نشان می‌دهد. درست مثل آنچه این روز‌ها در بازار ارز می‌بینیم.راه خروج از این وابستگی توسعه صادرات غیرنفتی است. این جمله ساده اما اجرایش آزمون‌های بی‌نهایتی را به‌روشنی می‌گذراند، از زیرساخت، آموزش نیروی انسانی ماهر، ایجاد روابط تجاری پایدار با کشورهای دیگر و مهم‌تر از همه ثبت سیاسی نیاز دارد. کشور‌هایی که توانستند این مسیر را طی کنند مثل کرجوبنی در دهه‌های ۷۰ و ۸۰ میلادی نشان دادند که تحول تراز تجاری ممکن است اما نه بدون چشم‌انداز، اراده و پیوستگی سیاسی.تراز تجاری درنهایت ترازنامه رابطه یک کشور با دنیاست. کشوری که چیزهای ارزشمند به‌دنیای می‌فروشد از دنیا پول می‌گیرد. کشوری که بیش از آنچه می‌فروشد می‌خرد به‌دنیا به‌دکار می‌شود. این به‌دکاری درنهایت از جیب مردم، ارزش پول ملی و کیفیت زندگی روزمره پراخته می‌شود. آنچه این روز‌ها در بازار ارز ایران می‌گذرد یک درس زنده از این واقعیت است.

دوردنیا

پژمردگی ارزهای آسیایی در آتش غرب آسیا

ایرنا- نشریه آسیاتایمز نوشت که تداوم جنگ در غرب آسیا و افزایش قیمت نفت به بالای ۱۲۰ دلار در هر بشکه موج جدیدی از کاهش ارزش ارزهای ملی در کشورهای آسیایی ازجمله هند، اندونزی، ژاپن و فیلیپین را رقم زده و زنگ هشدار تکرار بحران مالی ۱۹۹۷ را به صدا درآورده است. به گزارش آسیاتایمز، دولت‌های آسیایی برای مقابله با شوکهای انرژی ناشی تجاوزه و یارانهها و مداخله در بازار ارز شدند. با این‌حال سقوط روپیه هند به‌پایین ترین میزان تاریخی ۹۵/۳۴ در برابر دلار بازگشت روپیه اندونزی به‌سطح ۱۷ هزار (اولین بار پس از بحران ۱۹۹۸) تضعیف ین ژاپن و افت پزوی فیلیپین نشان‌هایی از یک‌بحران مالی قریب‌الوقوع در آسیاست. بانک‌های مرکزی ناچار کشورهای گرجه با فروش ذخایر ارزی و تشدید سیاست‌های پولی تلاش می‌کنند جلوی قرار سرمایه‌های خارجی را بگیرند اما کارشناسان معتقدند باتوجه بهافزایش بی‌روپیه ارزش دلار آمریکا حتی باوجود بدهی ۴۰۰ تریلیون دلاری و تورم بالا در آمریکا) و مسودشدن احتمالی جریان سوخت در صورت شعله ورتشدن جنگ ثبات ارزی آسیا در خطر جدی قرار دارد. اهمیت این‌هشدار آنجاست که مشابه چنین وضعیتی در سال ۱۹۹۷ ابتدا تایلند و سپس اندونزی و کره‌جنوبی را به‌ورشکستگی کشاند و صندوق بین‌المللی پول برای نجات آنها مجبور به‌پرداخت ۱۸ میلیارد دلار شد

آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران ناچار به‌محدودسازی مصرف سوخت، افزایش یارانهها و مداخله در بازار ارز شدند. با این‌حال سقوط روپیه هند به‌پایین ترین میزان تاریخی ۹۵/۳۴ در برابر دلار بازگشت روپیه اندونزی به‌سطح ۱۷ هزار (اولین بار پس از بحران ۱۹۹۸) تضعیف ین ژاپن و افت پزوی فیلیپین نشان‌هایی از یک‌بحران مالی قریب‌الوقوع در آسیاست. بانک‌های مرکزی ناچار کشورهای گرجه با فروش ذخایر ارزی و تشدید سیاست‌های پولی تلاش می‌کنند جلوی قرار سرمایه‌های خارجی را بگیرند اما کارشناسان معتقدند باتوجه بهافزایش بی‌روپیه ارزش دلار آمریکا حتی باوجود بدهی ۴۰۰ تریلیون دلاری و تورم بالا در آمریکا) و مسودشدن احتمالی جریان سوخت در صورت شعله ورتشدن جنگ ثبات ارزی آسیا در خطر جدی قرار دارد. اهمیت این‌هشدار آنجاست که مشابه چنین وضعیتی در سال ۱۹۹۷ ابتدا تایلند و سپس اندونزی و کره‌جنوبی را به‌ورشکستگی کشاند و صندوق بین‌المللی پول برای نجات آنها مجبور به‌پرداخت ۱۸ میلیارد دلار شد

واکنش دموکرات‌ها به‌نامه ترامپ

دموکرات‌های سنا نامه ترامپ مبنی بر اینکه خصومت‌ها با ایران «پایان یافته» را «چرند» خواندند. دموکرات‌های سنا نامه رسمی که ترامپ روز جمعه در پایان مهلت ۶۰ روزه‌اش برای جنگ به‌مایک جانسون، رئیس‌جمهوری‌خواه مجلس نمایندگان و سناتور جمهوری‌خواه چاک گراسلی، رئیس موقت سنا مبنی بر پایان جنگ در ایران را «چرند» خواندند.

ترامپ در بخشی از این نامه نوشت: «از ۱۷ آوریل ۲۰۲۶ هیچ تبادل آتشی بین نیروهای ایالات متحده و ایران صورت نگرفته است. دشمنی که از ۲۸ فوریه ۲۰۲۶ آغاز شده بود باید پایان یافته است.» این در حالی است که جنگی که رئیس‌جمهور آمریکا ادعا می‌کرد ایالات‌متحده در ساعت اول نبرد در آن پیروز شده با پاسخ متقابل ایران ادامه یافت.

چاک شومر، رهبر اقلیت دموکرات در سنا در پاسخ به‌این نامه ترامپ نوشت: این‌مزخرف است. این یک جنگ غیرقانونی است و هر روزی که جمهوری‌خواهان در آن مهندست باقی می‌مانند و اجازه می‌دهند ادامه یابد روز دیگری است که جان‌ها به‌خطر می‌افتد. هرج و مرج فوران می‌کند و قیمت‌ها افزایش می‌یابد در حالی که آمریکایی‌ها هزینه آن را پرداخت می‌کنند.

چین شاهین، عضو ارشد کمیته نیروهای مسلح سنا نیز نوشت: «اینکه رئیس‌جمهور ترامپ جنگ با ایران را پایان یافته اعلام می‌کند منمکن کننده این‌واقعیت نیست که ده‌ها هزار نفر از اعضای سرویس ایالات متحده در منطقه هنوز در معرض خطر هستند؛ اینکه دولت دائماً تهدید به‌تشدید جنگ می‌کند یا اینکه تنگه‌هرمز همچنان بسته است و قیمت‌ها در داخل کشور سر به‌فلک می‌کشد. رئیس‌جمهور ترامپ بدون استراتژی و بدون مجوز قانونی وارد این جنگ شد و اعلامیه امروز هیچ یک‌از این‌دو واقعیت را تغییر نمی‌دهد.»

چین ریاست شورای امنیت را بر عهده گرفت

آناتولی - چین روز جمعه به‌طور رسمی ریاست شورای امنیت سازمان ملل متحد را برای ماه مه بر عهده گرفت. فو کونگ، نماینده دائم چین در سازمان ملل و رییس جدید شورای امنیت در یکنشست خبری گفت: «برعهده‌گرفتن ریاست شورای امنیت برای چین افتخار بزرگی است و ما وظایف خود را با احساس مسوولیت بالا و رویکردی سازنده انجام خواهیم داد.» به خبرگزاری «آناتولی» وی افزود ما متعهد به‌تقویت همبستگی و همکاری در شورای امنیت هستیم تا این‌ه‌ناد بتواند نقش مثبتی در حفظ صلح و امنیت بین‌المللی ایفا کند.

زنگ خطر برای زرادخانه تسلیحاتی آمریکا

ایسنا- جنگ غیرقانونی علیه ایران نفع‌ناخواه تسلیحاتی آمریکا را تحت فشار قرار داده بلکه پرسش‌های گسترده‌تری را درباره توانایی واشنگتن برای حفظ هم‌زمان تهدات نظامی خود در خاورمیانه، اروپا و آسیا مطرح کرده است. روزنامه انگلیسی «فاینشال تایمز» در گزارشی به‌بررسی فشار فزاینده بر زنجیره تامین تسلیحاتی ایالات متحده پس از جنگ علیه ایران پرداخته و استدلال می‌کند که درگیری نظامی گسترده واشنگتن به‌طور قابل‌توجهی ذخایر تسلیحاتی آمریکا را کاهش داده و پنتاگون را مجبور کرده ارسال سلاح به‌متحندان خود در اروپا و احتمالاً آسیا را به‌توقیق بیندازد.

این مقاله اشاره می‌کند که آمریکا به‌چندین متحد اروپایی خود از جمله انگلیس، لهستان، لیتوانی و استونی هشدار داده که انتظار تاخیرهای جدی در دریافت سامانه‌های تسلیحاتی آمریکایی را داشته باشند. براساس این گزارش، این تاخیرها چندین سامانه موشکی و پدافندی را شامل می‌شود و عمدتاً ناشی از نگرانی‌های موجود در داخل پنتاگون درباره کاهش سطح ذخایر نظامی پس از دو ماه عملیات نظامی مرتبط با ایران است. این مقاله می‌گوید پنتاگون به‌دولت‌های متحد اطلاع داده که تاخیرها سامانه‌هایی مانند «هیمارس» و «اسامز» را تحت‌تأثیر قرار خواهد داد. این سامانه‌ها نقش مهمی در اوکراین داشتند و به‌طور گسترده توسط متحندان آمریکا مورد استفاده قرار می‌گیرند. براساس این گزارش میزان مصرف تسلیحات در جریان جنگ ایران ارزش آمریکا را وادار کرده تا مهمات و تجهیزات را از دیگر مناطق راهبردی ازجمله منطقه هند-آرام منتقل کرده تا کمبودها را جبران کند. این‌ساله نگرانی‌ها در واشنگتن را درباره این‌که آیا آمریکا همچنان ذخایر کافی برای بازدارندگی در برابر چین را دارد یا نه تشدید کرده است. این گزارش می‌افزاید که پنتاگون به‌طور علنی اعلام کرده درحال «رزبایی دقیق» درخواست‌های جدید برای تجهیزات نظامی و پرونده‌های موجود انتقال تسلیحات است تا اطمینان حاصل شود که این‌موارد با نیازهای عملیاتی هم‌راستا هستند. با این‌حال وزارت دفاع آمریکا از ارائه جزئیات بیشتر خودداری کرده و دلیل آن را «ماهیت حساس عملیاتی» این‌موضوعات عنوان کرده است.

این مقاله اشاره می‌کند که شرکت‌های دفاعی آمریکا در تلاشند تولید تسلیحات کلیدی را افزایش دهند. «دوئالد ترامپ» رئیس‌جمهور آمریکا اخیراً مدعی شده بود که شرکت‌های دفاعی توافق کردند تولید برخی سامانه‌های پیشرفته را چهاربرابر کنند. با این‌حال گزارش تأکید می‌کند که بازسازی ذخایر تسلیحاتی سال‌ها زمان خواهد برد. «فرانکفورت» فرمانده منطقه هند-آرام می‌گوید ممکن است تا دو سال طول بکشد تا پیمانکاران بزرگ دفاعی بتوانند تولید را در سطحی افزایش دهند که کمبود ذخایر را جبران کند.

جهان

«جهان صنعت» – اعلام امارات متحده‌عربی

مبنی بر خروج از اوپک و ائتلاف اوپک‌پلاس که از اول مه ۲۰۲۶ اجرایی می‌شود نشان‌دهنده یک‌تغییر راهبردی بزرگ در بازار جهانی انرژی است؛ تغییری که پیامدهای مستقیم و قابل‌توجهی برای چین، بزرگ‌ترین واردکننده نفت جهان به‌همراه دارد. مهم‌ترین اثر این تصمیم برای چین تقویت امنیت انرژی این کشور است زیرا عرضه‌های در دسترس افزایش خواهد یافت. امارات اکنون می‌تواند بدون محدودیت‌های سهمیه‌ای اوپک تولید خود را تا سطح هدفگذاری شده ۵ میلیون بشکه در روز تا سال ۲۰۲۷ افزایش دهد. این افزایش ظرفیت منبعی قابل‌توجه و باثبات از نفت را در اختیار چین قرار می‌دهد که خارج از محدودیت‌های ائتلاف‌های تولیدی است. خروج امارات از اوپک بر سیاست تنوع‌بخشی چین اثرگذار خواهد بود زیرا این کشور حدود ۷۰ درصد نیاز نفتی خود را از طریق واردات تامین می‌کند بنابراین خروج امارات به‌پس‌کن انعطاف بیشتری برای خرید از بازارهای لحظه‌ای با قیمت‌های رقابتی‌تر می‌دهد.

در همین رابطه طبق گزارشی که اخیراً مدرن دیپلماسی منتشر کرده این‌تحول ازطریق ایجاد فشار نزولی پایدار بر قیمت‌ها تأثیر مهمی بر هزینه واردات خواهد داشت. افزایش نفت تحت امارات تا حدود ۸۰ هزار بشکه در روز بیش از سطوح قبلی انتظار می‌رود در میان‌مدت (۲۰۲۱ تا ۲۰۲۳) ماه قیمت جهانی نفت برنت را تحت فشار کاهشی قرار دهد و در نتیجه هزینه واردات انرژی چین را کاهش دهد. با این‌حال در کوتاه‌مدت ممکن است نوساناتی ایجاد شود زیرا باوجود مزایای بالقوه بسته‌شدن تنگه‌هرمز توانایی بهره‌برداری فوری از این‌تحول را محدود می‌کند چراکه بخش عمده صادرات امارات به‌چین از این‌مسیر عبور می‌کند.

برگ‌برنده چین

چین می‌تواند از این خروج برای تقویت همکاری‌های مالی و تجاری و گسترش مبادلات با ارزهای محلی به‌ویژه یوان بهره برد. خروج امارات از اوپک می‌تواند زمینه گسترش توافق‌های نفتی با ارزهایی مانند روبل، روپیه و یوان را فراهم کند و وابستگی به‌قیمت‌گذاری سنتی دلاری را کاهش دهد؛ امری که با راهبرد چین برای بین‌المللی‌سازی یوان همسو است. این‌روند می‌تواند سرمایه‌گذاری‌های مشترک را نیز تقویت کند به‌خصوص با توجه به‌سهم‌های موجود چین

تحلیل

جهان صنعت‌نیوز – بازنگری تازه بانک جهانی درباره

سیاست صنعتی به‌معنای کنار گذاشتن اصول بازار نبوده بلکه تلاشی برای اصلاح یک‌نگاه قدیمی است. سیاست صنعتی می‌تواند در جعبه‌ابزار همه کشورها قرار گیرد اما فقط درصورتی‌که متناسب با ظرفیت دولت، اندازه بازار، فضای مالی و همراه با اصول بنیادین اقتصاد کلان، رقابت و سرمایه‌گذاری در آموزش و زیرساخت اجرا شود.

بانک جهانی در گزارش تازه خود با عنوان «سیاست صنعتی برای توسعه» موضوعی متفاوت از نگاه غالب دهه ۱۹۹۰ اتخاذ کرده است. در گزارش سال ۱۹۹۳ توصیه اصلی این‌بود که دولت‌ها جز در شرایط بسیار محدود نباید فعالیت‌های خاصی را به‌عنوان بخش راهبردی مورد حمایت قرار دهند. آن توصیه در فضای فکری آن زمان قابل فهم بود؛ دوره‌ای که در واشنگتن بازار آزاد تقریباً بدیهی فرض می‌شد و بسیاری از کشورهای درحال توسعه با آموزش نا کافی، کسری مالی، تورم بالا و مدیریت اقتصادی ضعیف روبه‌رو بودند اما استدلال جدید این‌است که واقعیت‌ها تغییر کردند و بنابراین توصیه سیاستی نیز باید تغییر کند. میانگین تولید ناخالص داخلی سرانه جهان دوبرابر شده، سطح آموزش افزایش یافته، تورم در بسیاری کشورها کاهش یافته و کیفیت مدیریت اقتصادی بهتر شده است. در نتیجه اکنون

دیدگاه

خبرگزاری بلومبرگ در گزارشی با بیان اینکه به‌دلیل ادامه جنگ در خلیج فارس و تشدید نگرانی‌ها درباره امنیت دارایی‌ها در منطقه سنگاپور در ماه مارس (اسفند) و فروردین میزان ورود حجم بی‌سابقه‌ای از واردات طلا از دوبی بوده، نوشت: ثروتمندان سنگاپور را جایگزین دوبی کردند.

در گزارش بلومبرگ آمده است: براساس داده‌های رسمی سنگاپور در ماه گذشته هزار و ۴۴۶ کیلوگرم طلا از دوبی وارد کرده که بالاترین رقم در پنج سال اخیر محسوب می‌شود. براساس این گزارش، سرمایه‌گذاران ثروتمندی که طلای خود را در امارات ذخیره کردند نگران محدودیت احتمالی حریم هوایی و نبود پوشش بیمه‌ای جامع در صورت گسترش دامنه جنگ هستند.

این گزارش می‌افزاید: سنگاپور با داشتن زیرساخت‌های مطمئن و سیستم مالی شفاف به‌مقصد امنی برای این‌جابه‌جایی‌ها تبدیل شده است.

بازتاب

وزیر دفاع آلمان گفت که تصمیم آمریکا برای خروج نیروهای خود از آلمان، ایتالیا و اسپانیا «قابل پیش‌بینی» بود. به گزارش روزنامه برلین سایتوگ، بورس پستوربوس پس از اعلام خروج بخشی از نیروهای آمریکایی از آلمان بر اهمیت همکاری نظامی با ایالات متحده تأکید کرد.

وی اظهار کرد: «حضور سربازان آمریکایی در اروپا و به‌ویژه در آلمان به‌نفع ما و ایالات متحده است.»

وزیر دفاع آلمان ادامه داد: این سربازان در پایگاه هوایی رامشتاین در ایالت راینلند-فالتز، شهر گرافن‌وهر (منطقه آموزشی آمریکا) و فرانکفورت برای عملیات و امنیت در اروپا، اوکراین و بازدارندگی مشترک همکاری می‌کنند.

وی در عین حال تأکید کرد که تصمیم واشنگتن تعجب‌آور

دریافت ایده‌ها، اخبار و رویدادهای اقتصادی
t.me/jahansanatpress

سال بیست و یکم ■ یکشنبه ۱۲ اردیبهشت ۱۴۰۵ ■ شماره ۶۰۶۹

جهان صنعت

«جهان صنعت» مهم‌ترین پیامدهای بسته‌شدن تنگه‌هرمز را بررسی می‌کند

عصر جدید ژئواکونومیک

غربی مانند سوئیتز را کاهش می‌دهد. علاوه‌براین شرکت‌های چینی مانند CNPC و CNOOC که در امتیازات نفتی ابوطبی سهم دارند با رفع محدودیت‌های تولیدی اوپک می‌توانند تولید را افزایش داده و نیازهای انرژی روبه‌رشد چین را با شرایط ترجیحی تامین کنند.

این امر به‌احیای سرمایه‌گذاری‌های مشترک چین و امارات کمک کرده و جریان سرمایه چینی به‌بخش پالایش و پتروشیمی امارات را تقویت می‌کند. مبادله کالاهای نهایی و نفت خام در چارچوب یک‌چرخه اقتصادی مبتنی بر

ارزهای محلی، هزینه‌های تبدیل و ریسک‌های ناشی از نوسانات دلار را کاهش می‌دهد و با سیاست چین برای حرکت به‌سمت بریکس همسو است. درواقع از آنجا که امارات عضو این گروه است فاصله گرفتن از چارچوب سنتی اوپک با جهت‌گیری کلی این‌بلوک برای ایجاد یک‌نظام مالی موازی مبتنی بر روبل، روپیه و یوان هماهنگ است. بنابراین درصورت تحقق چنین سناریویی رابطه دو کشور از یک‌رابطه صرفاً خریدار-فروشنده به‌یک مشارکت راهبردی جامع تبدیل خواهد شد و

انرژی به‌موتور محرک نظام مالی جدیدی بدل می‌شود که چین دربی رهبری آن است.

در نتیجه خروج امارات یک‌دستاورد راهبردی برای چین از نظر افزایش عرضه و کاهش بالقوه یک‌تحول بازار محور دیده می‌شود اما در سطح هزینه‌ها محسوب می‌شود اما بهره‌برداری کامل از این فرصت همچنان به‌ثبات مسیرهای کشتیرانی در خلیج فارس وابسته است.

پیام تحول جدید برای ایران

در همین رابطه است که برخی از کارشناسان معتقدند خروج اسارات متحده عربی از اوپک و ائتلاف اوپک‌پلاس در نگاه اول به‌عنوان یک‌تحول بازار محسوب دیده می‌شود اما در سطح راهبردی پیامدهای چندلایه‌ای برای ایران در خلیج فارس و معادلات انرژی جهانی دارد. این تصمیم عملاً به‌تضعیف انسجام اوپک منجر می‌شود؛ نهادی که طی دهه‌ها یکی از معدود ابزارهای کشورهای تولیدکننده برای مدیریت عرضه و اثرگذاری بر قیمت جهانی نفت بوده است. بنابراین برای ایران که همواره از سازوکارهای جمعی برای جلوگیری از افت شدید قیمت نفت بهره برده این‌تحول یک‌تهدید بالقوه محسوب می‌شود زیرا افزایش

در این چارچوب سیاست صنعتی نه با دستور برنامه‌ریزان مرکزی موفق می‌شود و نه با ایمان کور به‌بازار. تجربه چین نشان می‌دهد بهترین نتایج زمانی حاصل شد که رقابت بازار برای انضباط‌بخشی به‌نگاه‌ها و جابه‌جایی منابع حفظ شد. در سال ۱۹۹۳ حدود ۹۰ درصد قیمت‌های مرتبط با تولید صنعتی در چین توسط نیروهای بازار تعیین می‌شد و نه دولت. کره‌جنوبی نیز در کنار حمایت از صنایع سنگین در آموزش، زیرساخت، انتقال فناوری، رقابت و نوآوری سرمایه‌گذاری کرد.

چه کشوری و چه ابزاری؟

گزارش بانک جهانی به‌سمیرا اصلی برای انتخاب نوع سیاست صنعتی معرفی می‌کند: اندازه بازار داخلی، ظرفیت تکنوکراتیک دولت و فضای مالی برای آزمون، خطا و تحمل هزینه‌ها. براساس این ویژگی‌ها دولت‌ها باید از میان ۱۵ ابزار مختلف انتخاب کنند؛ از شهرک‌های صنعتی و برنامه‌های آموزشی گرفته تا تعرفه واردات، یارانه تولید و کاهش رقابتی ارزش پول اما همه ابزارها برای همه کشورها مناسب نیستند. بانک جهانی تأکید می‌کند که سیاست صنعتی باید در جعبه‌ابزار همه کشورها باشد اما هر ابزاری نباید در هر شرایطی استفاده شود. برای نمونه مدل‌کالهای اقتصاد کلان مانند نرخ ارز دوگانه توصیه نمی‌شود زیرا کمک چندانی نمی‌کند و می‌تواند فساد را تشدید کند.

آنها به‌خبرگزاری رویترز گفتند که اختلالات فنی پس از حملات در ابتدا مانع این انتقال شد اما یکی از آنها توانست بعداً از طریق بانکی دیگر در امارات وجه مورد نظر را جابه‌جا کند.

به گفته مشاوران مالی و حقوقی ده‌ها سرمایه‌گذار ثروتمند آسیایی نیز با در حال بررسی انتقال دارایی‌های خود هستند. این اقداماتی مشابه انجام دادند. تشدید تنش‌ها و سایه جنگ آمریکا و رژیم صهیونیستی علیه ایران تصویر باثبات امارات را مخدوش کرده و سرمایه‌گذاران را نگران ساخته است.

در سال‌های اخیر دوبی به‌دلیل مزایای مالیاتی و سیاست‌های جذاب به‌عقب ثروت برای کارآفرینان آسیایی به‌ویژه چینی‌ها تبدیل شده بود. دارایی‌های بخش بانکی و مالی امارات به‌بیش از ۴۲/۵ تریلیون درهم (۲۸/۱ تریلیون دلار) رسیده است.

با این‌حال وکلای مدیریت ثروت در سنگاپور می‌گویند شماری از مشتریان دوبی محور آنها که هریک به‌طور میانگین ۵۰ میلیون دلار دارایی دارند دربی انتقال فوری سرمایه هستند.

هزار نفر از ۳۶ هزار و ۴۰۰ نیروی خود در آلمان را کاهش دهد و تعرفه‌هایی بر خودروها و کامیون‌های وارداتی از اتحادیه اروپا اعمال کند؛ اقدامی که بیشترین ضربه را به‌آلمان وارد خواهد کرد. دوئالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا هم در کنفرانس مطبوعاتی کاخ سفید در پاسخ به‌این سوال که آیا پس از امضای یک‌فرمان اجرایی خروج نیروهای آمریکایی از اسپانیا و ایتالیا را در نظر دارد، گفت: «احتمالاً همین‌طور است.»

یک مقام ارشد وزارت دفاع ایالات متحده هم عصر جمعه گفت که خروج از آلمان تعداد نیروهای آمریکایی در اروپا را به‌سطح قبل از سال ۲۰۲۳ و پیش از حمله روسیه به‌اوکراین که باعث افزایش نیروهای آمریکایی در زمان ریاست جمهوری جو بایدن شد، کاهش می‌دهد.

نیست و خروج نیروهای آمریکایی از اروپا و آلمان «قابل پیش‌بینی» بوده است. پیستوریوس اضافه کرد: ایالات متحده از پایگاه‌های خود در آلمان نه تنها برای اهداف ناتو بلکه برای منافع امنیتی خود به‌عنوان مثال در آفریقا و خاورمیانه نیز استفاده می‌کند. ترامپ این هفته در واکنش به‌انتقاد فردریش مرتس صدراعظم آلمان از جنگ ایران به‌او حمله لفظی کرد و او را «کاملاً ناکارآمد» خواند.

روز جمعه ۱۱ اردیبهشت نیز پنتاگون اعلام کرد که قصد دارد

یادداشت

قطع اینترنت؛ خسارت به اقتصاد، آموزش و هویت ملی!

مصطفی آبروشن* - در سه دهه اخیر، اینترنت به یکی از زیربنایی‌ترین مولفه‌های زندگی اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بشر تبدیل شده است؛ تا جایی که قطع، محدودسازی یا کالایی‌سازی آن اکنون نه یک سیاست تکنیکی بلکه مداخله‌ای عمیق در حقوق مدنی و حیات روزمره انسان‌ها به‌شمار می‌رود.دپژوهش‌های انسان‌شناختی و جامعه‌شناختی نشان می‌دهد که اینترنت صرفا یک ابزار ارتباطی نیست بلکه زیرساخت گردش دانش، امکان تجربه‌کردن جهان، مشارکت اجتماعی، کنشگری مدنی و توسعه سرمایه اجتماعی است. از این رو هر نوع محروم‌سازی گسترده یا تبعیض در دسترسی، عملا نوعی بازتوزیع ناعادلانه قدرت و اطلاعات به‌شمار می‌رود.

زمانی که بخشی از مردم به دلایل غیرشفاف از اینترنت آزاد بی‌بهره می‌مانند، نه‌تنها حقوق اطلاعاتی آنان نقض بلکه امکان حضورشان در عرصه عمومی دیجیتال نیز مختل می‌شود؛ عرصه‌ای که امروز بخش مهمی از حیات اجتماعی، گفتگو، مبادله، آموزش و حتی هویت‌یابی در آن شکل می‌گیرد. قطع یا محدودیت طولانی‌مدت اینترنت پیامدهایش صرفا تکنیکی نیست؛ پیامد آن ازهم‌گسختگی اجتماعی، فرسایش اعتماد عمومی و تضعیف بنیان‌های جامعه دانایی‌محور است.

مطالعات اقتصاد دیجیتال به‌طور مکرر نشان داده‌اند که کوچک‌ترین اختلال در اینترنت حتی در نقاط کم‌تراکم جهان می‌تواند زنجیره‌ای گسترده از خسارات اقتصادی ایجاد کند مانند بهره‌وری، توقف کسب‌وکارهای خرد و کلان، اختلال در زنجیره خدمات، کاهش امنیت سرمایه‌گذاری و ضربه به اشتغال. اینترنت امروز شریان حیاتی اقتصاد دانش‌بنیان است و قطع یا محدودسازی آن به‌خصوص در بازه‌های طولانی‌مدت، به‌مثابه بستن بزرگراه‌های ملی در اوج ساعات کاری است. آسیبی که چنین اقداماتی به مشاغل مستقل، فریلنسرها، تولیدکنندگان محتوا، فعالان حوزه رسانه و کسب‌وکارهای آنلاین وارد می‌کند، اغلب جبران‌ناپذیر است.

از سوی دیگر ظهور نظام‌های دوگانه دسترسی گروهی با اینترنت پرسرعت و آزاد و گروهِی دیگر با اینترنت محدود، گران یا بی‌کیفیت نوعی شکاف ساختاری تازه ایجاد می‌کند. در واقع این «نابرابری ارتباطی» و شکاف، در بلندمدت به تمرکز ثروت و اطلاعات در دست گروه‌های محدود منجر می‌شود و زیرساخت عدالت اجتماعی را تخریب می‌کند. به بیان دقیق‌تر، تبدیل حق عمومی ارتباط به کالایی قابل فروش، مسیر جامعه را از توسعه‌فراگیر به سمت انحصارگرایی سوق می‌دهد.

از منظر ارتباطات و رسانه، هرگونه محدودیت در گردش آزاد اطلاعات به‌طور مستقیم کیفیت زیست رسانه‌ای را تخریب می‌کند. خبرنگاران، پژوهشگران، روزنامه‌نگاران و تولیدکنندگان محتوا برای انجام وظایف حرفه‌ای خود نیازمند دسترسی برابر، سریع و بدون تبعیض هستند. محدودیت‌های طولانی‌مدت نه‌تنها استقلال و مهارت حرفه‌ای آنان را تحلیل می‌برد بلکه نظام اطلاع‌رسانی را نیز دچار اختلال بنیادین می‌کند.

رسانه در خلأ نمی‌تواند فعالیت کند؛ رسانه برای تنفس نیازمند «هوای آزاد گردش اطلاعات» است. وقتی دسترسی آزاد تنها برای گروه‌هایی خاص فراهم باشد نه‌تنها عدالت حرفه‌ای زیر سوال می‌رود بلکه فضای عمومی نیز از تنوع دیدگاه، نقد، تحلیل و مشارکت محروم می‌شود.

جامعه‌ای که رسانه‌هایش نتوانند آزادانه، سریع و برابر به داده‌ها و منابع جهانی دسترسی داشته باشند، به‌تدریج به سوی بسته‌شدن افق‌های شناختی، کاهش توان تحلیلی‌گری جمعی و افزایش انکای ناگزیر به منابع محدود داخلی هدایت می‌شود؛ روندی خطرناک برای هر جامعه‌ای که بخواهد آگاهی، رشد و توسعه است.

با پشتوانه این شواهد علمی و تجربی می‌توان با صراحت گفت که دسترسی به اینترنت آزاد، همگانی و باکیفیت نه یک امتیاز بلکه یکی از حقوق بنیادین انسان مدرن است. این حق، مقدمه بهره‌مندی از بسیاری دیگر از حقوق مدنی و اجتماعی است. حق آموزش، حق دسترسی به اطلاعات، حق مشارکت اجتماعی، حق کسب‌وکار و حتی حق روایت‌گری از جهان پیرامون. تبدیل این حق به کالایی قابل خرید و فروش یا امتیازی برای گروه‌های خاص، عملا بازتعریف ناعادلانه رابطه میان شهروند و ساختار قدرت دانشی خواهد بود. بنابراین هر سیاستی که منجر به محروم‌سازی بخش گسترده‌ای از مردم از اینترنت یا ایجاد نظام دوگانه و طبقاتی دسترسی شود، نه‌تنها با اصول عدالت ارتباطی در تضاد است بلکه پیامدهای مخرب اجتماعی، اقتصادی و روانی گسترده‌ای را نیز در پی دارد. تأکید بر دسترسی برابر به اینترنت، تأکید بر حق مردم برای زیستن در جامعه‌ای آگاه، پویا، شفاف و عادلانه است. جامعه‌ای که در آن هیچ‌کس برای بهره‌مندی از حق طبیعی ارتباط و دانش، ناچار به پرداخت هزینه‌های گزاف یا پذیرش تبعیض نباشد.

*جامعه‌شناس

خبر

وزیر آموزش و پرورش:

در صورت تداوم جنگ، امتحانات مجازی بر گزار می‌شود

ایلنا- وزیر آموزش و پرورش اعلام کرد که اگر جنگ ادامه داشته باشد آزمون‌ها کماکان مجازی خواهد بود و براساس شرایطی که مدیر مدرسه و شورای مدرسه طراحی می‌کنند، برگزار می‌شود.

علیرضا کاظمی در حاشیه مراسم نواخته شدن زنگ سپاس معلم درباره ارزشیابی امتحانات دانش‌آموزان گفت:

آزمون‌های داخلی پایه‌های غیر یازدهم و دوازدهم، به‌استان‌ها، مدارس و مناطق واگذار شده و خود معلمان ارزشیابی براساس درس‌هایی که ارائه داده‌اند در همان شکل و غالب انجام خواهند داد.

وی اضافه کرد: اما اگر جنگ ادامه داشته باشد آزمون‌ها کماکان مجازی خواهد بود و براساس شرایطی که مدیر مدرسه و شورای مدرسه طراحی می‌کنند برگزار می‌شود.

او خطاب به دانش‌آموزان گفت: شرایط به گونه‌ای نیست که کلاس‌ها حضوری باشند.

کاظمی گفت: ان‌شالله در تابستان یا در ابتدای سال آینده مرور درس‌ها را خواهیم داشت. فعلا شرایط جنگی مهم است و دغدغه داریم در این فضا و در یک فضای منسجم فعالیت کنیم.

کاظمی گفت: آزمون‌های هماهنگ کشوری نداریم. پایه ۱۱ و ۱۲ چون امتحان نهایی دارند و تاثیر ۶۰ درصد در کنکور دارد بنابراین امتحانات نهایی ۱۵ روز بعد از عادی شدن شرایط برگزار می‌شود. اگر جنگ ادامه داشته باشد تا نیمه مرداد صبر می‌کنیم، اگر تا ۱۰ مرداد شرایط جنگی ادامه داشته باشد در شورای عالی آموزش و پرورش مصوب کردیم از تمام دانش‌آموزان پایه یازدهم و دوازدهم آزمون داخلی برگزار شود تا فارغ‌التحصیل شوند چون همه اینها در دانشگاه شرکت نمی‌کنند. این در حالی است که متقاضیان کنکور باید حتما در آزمون نهایی شرکت کنند چون تاثیر پایه یازدهم و دوازدهم در کنکور قطعی است. ملاحظه دانش‌آموزان را خواهیم کرد و به آنها فرصت بیشتری داده می‌شود تا مطالعه کنند و امتحانات نهایی برگزار شود.

عضو انجمن صنفی روزنامه‌های غیر دولتی و تعاونی مطبوعات
آین نامه اطلاع حرفه‌ای: <http://www.jahanesanat.ir>

پایان نامه

■ صاحب امتیاز و مدیر مسوول: محمدرضا سعدی

■ تلفن تحریریه: ۸۸۰۳۶۹۸۰

■ نمابر: ۸۸۰۳۹۷۰۷

■ نشانی: خیابان شیخ‌بهایی شمالی، کوچه مصصومی، پلاک ۴

■ شماره پیامک: ۸۸۶۱۰۱۹-۲۱

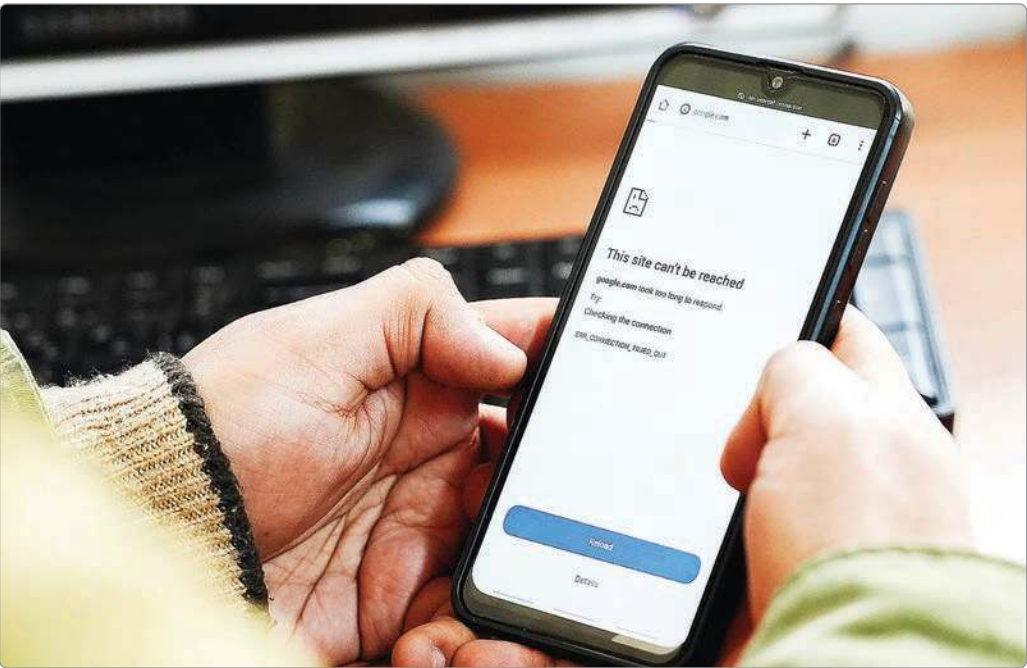
■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

www.jahanesanat.ir

jahan1383@yahoo.com

«جهان صنعت» پدیده تبعیض اینترنتی در میان کاربران را بررسی کرد

مرز نابرابری

پویا اصل‌باغ- قطعی گسترده اتصال اینترنت

بین‌الملل در کشور ۶روزه شده است البته واژه «سراسری» در توصیف این وضعیت، خود تبعیض‌آمیز به نظر می‌رسد. ایران، سرزمینی است که به پدیده‌ها مشهور است: از پشت‌پام‌خوابی تا غذای اقساطی، حال شاهد پدیده «اینترنت طبقاتی» است. این وضعیت نتیجه‌مستقیم قطع‌های پیاپی در ۱۳ماه گذشته است؛ از جنگ ۱۲روزه و اعتراضات گسترده دی‌ماه گرفته تا جنگ ۴۰روزه که سومین تجربه خاموشی دیجیتال را رقم زده است. در این تونل تاریکی، عدلی با پرداخت هزینه‌های گزاف، رانت و پارتی، طعم «هرچند کوتاه مدت» اتصال را چشیدند. در عصر حاضر، دسترسی به این فضا حیاتی‌تر از نان شب‌است به‌ویژه برای حدود ۱۰ تا ۱۵میلیون نفر که امرار معاش‌شان مستقیما به آن وابسته است.

با دیوارکشی میان دسترسی‌ها، معیشت این بخش عظیم از جامعه در معرض خطری جدی قرار گرفته است. مسوولان از مخالفت خود با قطعی و تلاش برای اتصال می‌گویند اما پرسش‌های اساسی در این بین بی‌پاسخ مانده: چه کسی دستور قطع را صادر کرده؟ اگر عزم راسخی برای اتصال وجود دارد، چرا پس از بیش از ۶۰روز حتی اتصال ضعیف نیز برقرار نشده است؟ و مهم‌تر از همه، آن پرسشی که این روزها در کوچه‌ها و خیابان‌ها می‌پیچد: «چرا عدلی‌ها»؟ ما بهتران» نتوانستند با پول و پارتی از آن سوی دیوار، از وضعیت جهان باخبر شوند؟ پرسش‌ها انبوه است اما پاسخ‌ها...

■ اینترنت؛ یک کالای لوکس

گزارش‌ها و قرائن اخیر ما را با پدیده‌هایی چون «اینترنت پرو» و «رانت اینترنتی» در جامعه مواجه کرده است. برخی شرکت‌های مخابراتی، به‌صورت علی‌وبادریافت هزینه‌های گزاف،اینترنت بی‌الملل را موبایل‌فروشی نیز «فروش اینترنت بدون فیلتر» را آغاز کرده‌اند. فروشندگان این موضوع می‌باشند اما امروز به کاربران خاص می‌فروشند. از سوی دیگر میان‌های موبایل‌فروشی نیز «فروش اینترنت بدون فیلتر» را آغاز کرده‌اند. فروشندگانی که با بهره‌مندی از اینترنت‌های ویژه برای هر بار اتصال مشتریان حتی برای راندازی اولین دستگاه یا یک ۱۰۰دهان‌تومان دریافت می‌کنند. این بی‌الملل، مابقی تا ۵۰۰دهان‌تومان دریافت می‌کنند. جست‌وجوی عبارت «اینترنت پرو» در موتورهای جست‌وجو، اطلاعاتی نظیر قیمت، شرایط و گروه‌های واجد شرایط آشکار می‌کند. بر اساس گزارش‌ها، این سروس عمده برای گروه‌هایی چون شرکت‌های فناوری، کسب‌وکارهای باشرطینان، فعالان اتاق بازرگانی و اصناف و نهادهای تخصصی مانند جامعه وکلا یاخبرنگاران طراحی شده و فعالسازی آن نیازمند مراحل اداری و احراز هویت شغلی است.

با این حال سخت‌گویی دولت ضمن تأکید بر مخالفت قاطع دولت با بی‌عدالتی، «اینترنت پرو» را مصوبه‌ی شورای عالی امنیت ملی برای حفظ ارتباط کسب‌وکارها در شرایط بحرانی خوانده و اعلام کرده است که پس از اعلام عادی شدن وضعیت توسط دستگاه‌های مربوطه، وضعیت اینترنت نیز تغییر خواهد کرد. این مساله به‌قدری سر و صدا به پا کرد

به طول انجامیده، افزود مشکلات زیادی از بابت این

قطعی ایجاد شده؛ از اختلال در موقعیت‌یاب‌ها گرفته تا نابودی کسب‌وکارهای آنلاین، همگی در نتیجه این اتفاق است. خاهر من یک آنلاین‌شاپ دارد و تنها منبع درآمدش، فروش محصولاتش در فضای مجازی است. در شب عید، به‌دلیل قطعی گسترده اینترنت مجبور شد از فایل پول قرض بگیرد. اکنون مجازی خود را بفروشد تا بتواند اینترنت تهیه کرده و کسب‌وکارش را دوباره احیا کند. وی در ادامه بیان کرد: مسوولان مندام می‌گویند که با قطعی اینترنت مخالفتند و اتصال دوباره آغاز خواهد شد بیش از ۲۰روز از فروکش کردن شعله‌های جنگ گذشته است، آیینی نتوانستند حداقل برای مدتی اینترنت را وصل کنند؟ این فضا حق مردم است چرا باید عدلی‌ها به آن دسترسی داشته باشند و دیگران محروم بمانند؟ مگر قدرت پول چقدر است که بتواند همه چیز را بخرد؟ من شخصا برای سرگرمی و استفاده از خدمات آنلاین به این فضا نیاز دارم اما طی ۶۰روز گذشته به‌دلیل اختلال‌ها، از این نعمت محروم بودام. پلتفرم‌های داخلی نیز به‌دلیل کیفیت پایین و عدم امنیت کافی، پاسخگوی نیاز مردم نیستند.

■ اینترنت ویژه: مرز نابرابری

کامییز نوروزی، حقوقدان در گفتگو با «جهان‌صنعت» و تبعیض کنونی اظهار داشت: از گذشته تا امروز، افراد نورچشمی همواره زندگی خوبی در این مملکت داشته‌اند. آنهایی که پول یا آشنایی دارند، کارشان همیشه راه افتاده و با مشکلی مواجه نیستند. چه کارهای اداری باشد و چه مزایایی مانند اینترنت، همه چیز برایشان حل می‌شود. این شهروند با اشاره به مشکلات ناشی از قطعی اینترنت که بیش از ۶۰روز

کامییز نوروزی، حقوقدان در گفتگو با «جهان‌صنعت» و تبعیض کنونی اظهار داشت: از گذشته تا امروز، افراد نورچشمی همواره زندگی خوبی در این مملکت داشته‌اند. آنهایی که پول یا آشنایی دارند، کارشان همیشه راه افتاده و با مشکلی مواجه نیستند. چه کارهای اداری باشد و چه مزایایی مانند اینترنت، همه چیز برایشان حل می‌شود. این شهروند با اشاره به مشکلات ناشی از قطعی اینترنت که بیش از ۶۰روز

روز واقعه میناب از زبان معلم بازمانده

خواهر سمانه قصد رفتن به شهر می‌کند پس سمانه او را به شهر می‌برد و پیاده می‌کند و دوباره به مراسم برمی‌گردد. خواهرزاده‌اش هم دانش‌آموز مدرسه شجره طیبه بود. ساعت ۱۱ به خواهرش می‌گوید برو پست را از مدرسه بیاور چون به دلیل شرایط، نمی‌توانم به مدرسه بروم. همه دربارۀ جنگ حرف می‌زدن اما من می‌گفتم جنگ توی تهران میشه و میناب هیچ وقت جنگی نمیشه» ساعت حدود ۱۰صبح بود که شوهر

■ ۳ انفجار و ماشینی که به‌هواپرد

انفجار اول ساعت ۱۱ و ۲۲ دقیقه رخ داد. انفجار دوم ۲۵ ثانیه بعد اتفاق افتاد و انفجار سوم زمانی رخ داد که سمانه روبه‌روی درمانگاه رسیده بود و موج انفجار ماشینش را کاملاً به بالا و پایین انداخت و اگزوز ماشینش ترکید.

سمانه کمالی می‌گوید: «فهمیدم چطور مسیر رو تا خونه رفتم، پسرارم از ترس می‌لرزیدن و فکر می‌کردن زلزلۀ اومده؛ همه چیز به هم ریخته بود. اونقدر شدت موج انفجار زیاد بود که همه لوازم خونه روی زمین افتاده بود. بچه‌ها رو برداشتم، از خونه بیرون رفتم، همه جامه‌ها بسته بود. مسیر یک راه خاکی داشت، خودم به پمپ بنزین رسوندم، هنوز نمی‌تونستم مدرسه رو زدن، خبر نداشتم فقط فهمیدم درمانگاه و کارواش رو زدن و می‌گفتن الان جنگ شروع شده و قراره کل میناب رو بزنن.» کمالی آن لحظات را اینگونه توصیف می‌کند: «اون لحظه خیلی حالم بد شد. اصلا نمی‌فهمیدم روی زمینم. اونقدر زدم و زدم و توی سر خودم زدم که مردم

روابط عمومی: ۸۸۶۱۰۰۲۲

■ لیتوگرافی و چاپ: ایرانچاپ

محدودیت‌هایی نیز باید روشن، دقیق و قابل اتکا باشد و نمی‌تواند به‌صورت کلی و نامشخص توجیه‌گر یک محدودسازی گسترده باشد.

تبعیض اینترنتی؛ نقض آزادی اطلاعات

نوروزی بیان کرد: در کنار این موضوع، بحث دیگر «تبعیض اینترنتی» است یعنی محروم‌سازی عمومی از اینترنت پرسرعت در حالی که دسترسی آن برای گروهی خاص فراهم می‌شود. از منظر حقوق شهروندی و حقوق بشر، ایجاد امتیاز ویژه و دسترسی متفاوت برای افراد بدون مبنای قانونی روشن، محل تردید جدی است. آنچه اخیرا با عنوان «اینترنت پرو» مطرح شده، به نظر می‌رسد فاقد مبنای قانونی مشخص باشد و معلوم نیست چه

مرجع یا سازوکاری اجازه چنین اقداماتی را داده است. موضوع هزینه‌های سنگین نیز از همین منظر قابل نقد است. پرداخت هزینه برای استفاده از خدمات اینترنت تا تا قابل قبول است اما آنچه به عنوان اینترنت پرو مطرح می‌شود صرفا هزینه خدمت نیست بلکه به نظر می‌رسد مبلغی براساس یک قدرت غیرقانونی و نامشروع از مردم گرفته می‌شود، بدون اینکه ضابطه و معیار شفاف و قابل دفاعی برای تعیین این قیمت‌ها وجود داشته باشد. این شرایط می‌تواند مصداق سوءاستفاده از وضعیت ایجادشده در حوزه ارتباطات باشد، خصوصا وقتی نظارت موثر یا معیارهای روشن برای این خدمات وجود ندارد.

این حقوقدان در پایان اضافه کرد: در نهایت باید گفت اینترنت مانند دسترسی به روزنامه و کاغذ، حق ذاتی مردم برای دسترسی به اطلاعات است. واگذاری اینترنت با امتیاز ویژه به برخی افراد یا سازمان‌ها، در حالی که بخش بزرگی از مردم از دسترسی مناسب محروم هستند، به معنای رفتار تبعیض‌آمیز است و با اصول و حقوق بنیادین مردم متعارض قرار می‌گیرد.

■ در انتظار اتصال

این روزها جامعه به میان هیاهوی اخبار، بیش از هر چیز به دنبال بازگشت به شرایط عادی است؛ از وضعیت معیشت گرفته تا پایان جنگ و دسترسی دوباره به اینترنت. این گزاره‌ها صرفا توصیف امکانات یک زندگی معمولی است اما بیش از ۶۰گروز است که از مردم ایران سلب شده. تبعیضی که درحال‌حاضر شکل گرفته، بیش از هر چیز نتیجه نبود نظارت کافی و نبود یک برنامه منسجم است. در این میان گرانی‌ها فقط به تبعیض محدود نمی‌ماند، کسب‌وکارهای آنلاین نیز در معرض نابودی قرار گرفته‌اند و برآورد خسارت هر لحظه قطعی اینترنت، از توان حساب‌وکتاب خارج شده است. حال انتظار می‌رود هرچه سریع‌تر به این مطالبه فوری رسیدگی شود. امید است خاموشی اینترنت هرچه زودتر و طرف شود تا «همه» از نعمت اینترنت برخوردار شوند، نه فقط یک گروه خاص.

توی صف بنزین راه رو باز کردن که من ماشین رو بیرون بیارم. آقای بنزین ماشینش رو به من داد بچه‌هام و خانوادم دنبالم بودن.»

کمالی خود را به خانه مدیر مدرسه، خانم طاهری رساند. آنجاده‌به‌بود مردم جمع شده و به سر خودشان می‌زنند و گریه می‌کنند. یکی از اولیای دانش‌آموزان، همسایه مدیر مدرسه بود و با دیدن کمالی او را بغل کرده و داد می‌زد: «خدا رو شکر که زنده‌ای. مریم من کجاس؟ صبح امانت دستت دادم. بگو مدرسه چی شده؟»

همین‌طور که گریه می‌کرد یکی از دوستانش نزدیک شده و بغلش کرده و می‌گوید:

سمانه، ترحم‌ش رو داری به چیزی بگم؟ بگو چی شده؟

خانم طاهری رفت، همکارت رفتن، بچه‌ها رفتن، مدرسه کامل رفت.

«اون لحظه دنیا روی سرم می‌چرخید. فقط داد می‌زدم و گریه می‌کردم. خیابون‌های منتهی به مدرسه مسدود بود. راهی نبود خودم رو به مدرسه برسونم چون بچه کوچک داشتم نمی‌تونستم توی ماشین بزارمش»

JS NEWS

جهان صنعت را در فضای مجازی دنبال کنید

jsnews

jsnewsir

jsnewsir

jsnewsir

jsnewsir

جهان صنعت

.....

قابیل توجه فعالان اقتصادی

تیم کارشناسی متشکل از کارشناسان اقتصادی و حقوقی به منظور کمک به رفع موانع تولید آماده ارائه خدمات به تولیدکنندگان و صاحبان کالا وخدمات در حوزه های زیر است:

موانع صادرات و واردات

برآورده های حقوقی

مشکلات تامین سرمایه

تهیه بیژنس پلن

خدمات مشاوره مالی و مالیاتی

مشاوره در زمینه ادوایح مالیاتی

معرفی شرکای تجاری داخلی و خارجی

برندسازی و دیجیتال مارکتینگ

موفقییت در مذاکرات تجاری

بازاریابی و فروش

حل مشکلات قراردادهای تجاری

مشاوره در زمینه ورود شرکت‌های تجاری به بورس

۰۹۱۲۲۹۷۶۶۰۴

۸۸۶۱۰۰۱۹-۲۱